

NOWY

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sobota, dnia 11 kwietnia 1914 r.

Redakcja i administracja „Now. Kurjera Łódzkiego“ mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej № 87.

Interesowani do redakcji, zgłaszać się mogą od 12 do 3 po południu i od 6 do 7 wiecz.

Administracja otwarta od 8 rano do 7 wiecz.

Adres telegraficzny „Łódź Kurjer“

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca,

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.

Za odnośnienie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.

Za przesyłkę zagranicę dolicza się 60 k. miesięcznie

Zmiana adresu 20 kop. **Telefon № 253.**

za artykuły nieoznaczone z góry ceną, honorarjów administracja wypłacać nie będzie.

Cena ogłoszeń: I-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop., nekrologi i reklamy 15 kop., ogłoszenia zwyczajne 10 kop., Drobne ogłoszenia 1/2 kop. za wyraz

Ogłoszenia zamiejscowe: I strona 50 kop. reklamy po 20 kop., zwyczaj. 12 k. za wiersz lub jego miejsce, w tekście 75 kop.

Agentury: w Łodzi Biuro ogłoszeń „Promień“, Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa 23; w Zgierzu: Nowy Rynek, kiosk Aleksandra Lacha
WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, zagranicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Domowi Handl. L. i E. Metz i S-ka

Teatr Polski

Cegielniana 63 (DRAMAT I KOMEDJA).

Repertuar świąteczny!

Ceny miejsc zwyczajne. Programy i szatnia bezpłatnie. Bilety wcześniej nabywać można w cukierni W-go Gostomskiego od godz. 11 do 2 po poł. a w dzień przedstawień w kasie teatru od godz. 10 rano.

W Niedzielę 12 kwietnia 1914 r.

O godz. 3 po poł.

PANI WOŁODYJOWSKA I PAN ZAGŁOBA

Sztuka w 4 akt. ze śpiewami i tańcami H. Sienkiewicza.

O godz. 8 m. 15 wiecz.

Królewski Jedynak

Arcydzieło w 5-ciu aktach L. Rydla.

W poniedziałek 13 kwietnia 1914 r.

O godz. 3 po poł.

Królewski Jedynak

Arcydzieło w 5-ciu aktach L. Rydla.

O godz. 8 m. 15 wiecz.

ORLE

Arcydzieło w 6-ciu aktach Rostanda.

We wtorek 14 kwietnia 1914 r.

O godz. 3 po poł.

Przebudzenie się wiosny

Sztuka w 13-tu obrazach Wedekinda.

O godz. 8 m. 15 wiecz.

Królewski Jedynak

Arcydzieło w 5-ciu aktach L. Rydla.

Teatr Popularny

Konstantynowska 16.

Repertuar świąteczny!

Ceny zwyczajne. Bilety codziennie nabywać można w kasie teatru od godz. 10 rano do 1 po poł., i od 5 do 7 wiecz.

W niedzielę, 12 kwietnia 1914 r.

O godz. 3 po poł.

MĘCZENNICA

Sztuka w 5-ciu aktach d'Ennery i Taré.

O godz. 8 m. 15 wiecz.

HISPANSKA MUCHA

Farsa w 3 akt. E. Arnolda i E. Bacha.

W poniedziałek, 13 kwietnia 1914 r.

O godz. 3 po poł.

NAUCZYCIELKA

Sztuka w 3 akt. A. Brody'ego.

O godz. 8 m. 15 wiecz.

Czerwona maska

Farsa w 3 aktach E. Godarda.

We wtorek, 14 kwietnia 1914 r.

O godz. 3 po poł. przedstaw. dla dzieci.

KOPCIUSZEK I JAS I MAŁGOSIA

O godz. 8 m. 15 wiecz.

ZIEMIA

Sztuka w 4 akt. na tle stosunków wywłaszczenia w Poznańskim, Połanieckiege

Sala Koncertowa

Dzielnia 18

W środę dnia 21 kwietnia 1914 roku

Tylko jeden koncert ulubienicy moskiewskiej publiczności **Cyganki** z udziałem słynnego kompozytora- pianisty **Mirona Lewina**, oraz amatora artysty **E. D. Dawidowa.**

Bilety nabywać można w składzie instrumentów muzycznych Frydberga i Koca, Piotrkowska 90. Zarządzający **N. S. Szatowski**

SALA KONCERTOWA

Dzielnia 18.

Dzielnia 18.

Wielki Koncert Symfoniczny Warszawskiej Orkiestry Filharmonicznej

W Poniedziałek, 20 kwietnia o g. 8 min. 15 Bilety do nabycia w składzie nut i instrumentów muzycznych Friedberga i Koca, Piotrkowska 90. r2542-1 i

Nie ma, tak radykalnego
 Nie było i środka jakim
 Nie będzie jest

„Jäger“ Łupieżowi

przeciwno i wypadaniu włosów.

Żądać we wszystkich aptekach, składach aptecznych, perfumerjach i u fryzjerów.

Teatr „Miniature“

Cegielniana 34.

Od Niedzieli nowy świąteczny program: operetka

„Obcym wstęp wzbroniony“

arcykomediowa farsa „Siostra Kacperka“ i część koncertowo-kabaretowa.

14 b.m. **BENEFIS** P. P. Czartoryskiej i Senkiej.

Towarzystwo

St. PET. MECH.

Fabryki

obuwia

w St. PETERSBURGU.

„Skorochod“

Magazyn własny w Łodzi

PIOTRKOWSKA Nr. 53.

Z oddziałem obuwia wysortowanego w podwórzu. 2488-

„Amalina“

PASTA do włosów, wzmacnia je i chroni od powtórzenia się łupieżu. Zaleca się do codziennego użytku.

Cena 40 kop. Ządać wszędzie.

KAZIMIERZ OSSOWSKI
 INŻYNIER
 obrońca Patentowy
 Petersburg Woźniesienskiej Prospekt 20
 Berlin Potsdamerstr. 5.

Laboratorium chemiczno-bakterjologiczne Magistra N. Schatza.

Piotrkowska 37. Analizy lekarskie: moczu, płwocin, krwi i t. d. Analizy chemiczno-techniczne, wody, mydła, tłuszczów i t. d. Badanie krwi na syfilis.

Lekarz-dentysta

B. Czudnowska

Cegielniana 26, tel. 33-75.

PRZYJMUJE OSOBIŚCIE. w godzinach od 10-1 i od 8-7 pp. r2451-2

Dzisiejszy numer składa się z 12 kolumn.

KALENDARZYK.

Sobota, 11 kwietnia 1914 r.

Dziś: *Wielka*. Leona Wielk.

Jutro: *Zmartwychwstanie Chrystusa Pana.*

Stały Salon Sztuk Pięknych artysty malarza **KAROLA ENDE**
 Ewangelicka 5.
OTWARCIE DNIA 7 KWIETNIA 1914 ROKU.
 Wejście: dla dorosłych 20 dla uczniów i dzieci - 10 kop
 Salon otwarty od godz. 11 rano do 9 wieczorem. r2527-3

W poniedziałek 13 kwietnia, Benefis C. DE ROCHE i Cz. KADENA.

BI-BA-BO Mandaryn Łodzi SAVOY

Rewietka napisana przez Jak-ko i Esbo.

W Niedzielę 12 kwietnia przedstawień niema.

13 i 14 Kwietnia „Podwieczorki” z rewietkami i chińskimi cieniami. WEJŚCIE 60 kop.

Nie zabijaj!

Wyższość natury ludzkiej nad zwierzęcą polega na tem, że człowiek posiada tę dziwną w sobie siłę, która mu pozwala, a nawet nakazuje, walczyć instynktami.

I ta to siła, potęgując się w człowieku z rozwojem kultury jego ducha, w końcu pozwala mu odnosić zwycięstwo nad samą treścią własnej natury zwierzęcej — zwycięstwo najpiękniejsze — bo nad sobą.

I to się zwie tryumfem ducha! A treść owego zwycięstwa stanowi tu to, że człowiek nie tylko okiełznawia swoje namiętności, żądze, upodobania, ale, i co najgłośniejsze, że tamte świadomie podporządkowuje pod „wymaganiami innych”, przedewszystkiem — sobie najbliższych, a z czasem pod „interes publiczny” — dobro ogółu. I z czasem dojdzie do tego, że człowiek, składając będzie na ołtarzu jak owego dobra ogółu, tego rodzaju ofiary, których od niego niema prawa żądać nikt — nawet najbliższy, najdroższy.

I tego rodzaju reguła moralna zwie się już ofiarnością.

A przejawiać się ona może w stosunkach prywatnego i publicznego życia.

Bo tak dobrze „zabija się” matka w ciężkiej pracy dla wykarmienia i wychowania swego drobiazgu, o-reżny generał Jasiński, świadomie ginący na wałach Pragi za matkę Ojczyznę.

Tak dobrze ewangeliczna wdowa składała ofiarę ze swego grosza na rzecz świątyni będącej wyrazem zbiorowości porywów ducha zakonu, jak historyczny Staszic, gdy kupiwszy od rządu ustrjackiego wielkie dobra hrubieszowskie, wyposażył niemi parę tysięcy włościństwa polskiego — więc wzmacnia podglebie kraju.

— I skąd się to wszystko bierze w człowieku?

— Stąd, że człowiek to „zoon politikon”, — zwierzę uspołecznione, jak to zdecydował najtęższy mózgowiec całej starożytnej mądrości, Arystoteles, czyli, że dopiero rozwój w owym prazwierzęciu „wyższych instynktów”, a przedewszystkiem — społecznego, zwierzę-człowieka przeistacza w... człowieka.

Bo jak ogłosił rzeczony „Iepak” — filozof z Abdery, który to umiał odpowiedzieć na wszystkie zapytania:

„Ten, kto jest niezdolny utworzyć towarzystwa, albo nie czuje jego potrzeby, gdyż wystarcza sam sobie, nie stanowi cząstki społeczeństwa; jest to zwierzę albo... bóg”.

To znaczy: chcesz żyć na świecie po ludzku — żyj z ludźmi, ale pamiętaj że zażądają od ciebie w pierwszym rzędzie opanowania swej bestjalnej natury.

Gdy zaś uprzednio, żyjąc jak zwierzę, przedewszystkiem uprawiałeś zabójstwo i grabież, gdy nawet znalazłszy się już na pierwszych stopniach swego człowieczego bytu, pozostawałeś dla takiego jak ty sam — Wilkiem („Homo homini lupus est” — Helvetius), a skończonym wyrazem przejściowego okresu twego życia była „wojna wszystkich przeciwko wszystkim”. (Groling) teraz musisz wziąć rozbrat przedewszystkiem — z krwią cudzą — z zabójstwem.

Bo choć prawo walki o byt nie liczy się z uczuciami, nie polega bynajmniej na tępieniu każdego kto staje mu na drodze, lecz na zdobywaniu sobie warunków, wśród których można żyć swobodnie, t. j. rozwijając zgodnie ze swoją naturą.

A że wciąż doskonalszy się umysł ludzki i szlachetniejsze uczucie wpływają na łagodzenie metody owej walki o byt, doprowadzając ją do

„form kulturalnych” — ostatnim wyrazem których na dziś będzie zrzeszanie się mas wydziedziczonych — ludu pracującego w związki, kooperatywy — przeto najgrubsza forma owej walki — zabójstwo, jak również grabież — zostają potępione i stają się słowami przekletemi ludzkości.

To też, choć to co się zowie moralnością, czyli norma życia społecznego na ogół rwie się jeszcze jak przedza pajęczka, ostatecznie dwie to cechy: „Nie dajcie życia — nie macie prawa go tłumić” i „Nie wolno ci korzystać z potu pracy innych”, już zostały wmurowane w fundamenty potężnego gmachu stosunków społecznych. A pojęcia: zgodne współżycie i sprawiedliwość, — jak gwiazda zaranna nowego dnia świata wyłaniają się z mroków krwiożerczej i tyrańskiej przeszłości wieków. A że wielkie umysły, ogromne serca genialnych ludzi — tych ognistych słupów w pochodzie świata, będąc, zresztą, tylko syntezą rozwojowych sił umysłu i serc pokoleń, mają zdolność i moc wyrażać i wcielać w życie zbiorowe pragnienia tamtych, oni to właśnie, te betlejemskie gwiazdy ludzkości — obwieszcza pierwsi światu, wśród innych i dobrą nowinę: „Nie zabijaj”. A głosząc ją, wypowiadają przeciw wojnę istniejącemu porządkowi rzeczy. Ale właśnie za tę swoją burzycielską hardość i moc, uzyskują prawo do swej wielkości, — do nieśmiertelności!

Burzycielski to zakaz. Wszakże pałka, siekiera, miecz rozstrzyga. Wszak na ołtarzach ofiarnych składają się życia ludzkie — wdowy, niewolnicy, dzieci.

Ołtarz bowiem pierwotny — to uświęcony grób wielkiego plemiennego wodza, duch którego żywie i nadał, trzeba więc bać się go dalej, stąd czcić i błagać o opiekę, a w pierwszym rzędzie — nieść mu „słodką daninę” ze słonej krwi.

A gdy nawet z biegiem czasu i pojęć, groby wielkich wodzów plemiennych zamieniają się w świątynie „czystego bóstwa”, przelewać się nie przestanie a ołtarza krew zwierząt i ludzi...

A jednak drogą tak potwornej rzeczy jak przelewanie krwi niewinnej, przelewanie setkami pokoleń, ludzkość zdobywa ideę ofiary, czyli poświęcenia kogoś i czegoś za kogoś i za coś. Ale będzie to możebne dopiero wtedy gdy człowiek wypiąstuje w swem sercu ideę — „bliźni”, czyli najwyższą prawdę świata, a ta jako taka zjawia się bodaj poraz pierwszy na kartach pisanych ręką ludzką w zapowiedziach Zendawesty, owej skarbnicy starożytnych Irańczyków — pra-persów, wyznawców nauki zarathustry, żyjącego około 8 w. przed Chrystusem.

Bo to, w owej dziwnej księdze Irańczyków, w szeregu przykazań rozpoczynającym się od słów „Bądźcie silni”, znajdujemy już zapowiedzi: „Bądźcie dobrzy dla wszelkiego stworzenia” a wślad: „Niechaj zły będzie zwyciężony”.

Po czterech wiekach na pochyłościach stoków Tybetu, w posumieniu wód świętego Gangesu, — prarodzic religii 300 milionów — Budda „przeświecony”, w przesławnej swej recepcie na „niebo na ziemi”, wystąpił wśród innych i ten postulat: „mieście sympatię, współczucie dla człowieka, zwierzęcia, rośliny i wszystkiego co żyje, a słowo stanie się ciałem — królestwo niebieskie zejdzie pośród was”.

A gdy do wspomnianego pojęcia tej „wszechsympatii” dodamy tegoż proroka nieba na ziemi, zasadę równości, to już nie dziwnego, że na czele swego Dziesięciora, Budda jako 1-sze przykazanie świata położył: „Nie zabijaj żadnej istoty żyjącej, ale dla każdej, bądź pełen miłosierdzia i przyjaźni”.

Oto wielki prawodawca starożytnej mongolji Konfucjusz-czyli „Człowiek mądry”, opracowując swoją „Re-

ligię ziemską”, swoją przesławną listę grzechów zaczyna „Płoszyć śpiące na gałęzi ptaszę”, co niech się poczytuje już za zło człowiekowi.

W ślad też wyznawcy mądrości bibliotekarza państwa niebieskiego Laotse, usłyszę z ust jego: „Nie straszcie zwierzątek. Nie zatykajcie otworów, w których chronią się owady. Nie gniewcie jarek. Nie rujnujcie gniazd. Nie niszczyć nasion. Nie wydeptujcie posiewów. Nie polujcie”.

Więc i cóż dziwnego, że „kochaj bliźniego jak siebie samego”, przedko zrobi się hasłem zjednoczenia serc — chrześcijaństwa tej największej, a zarazem najczystszej kooperatywy ludzkości.

Ala jeszcze i w tem brak „Słowa ostatniego”, bo kochać bliźniego jak siebie samego, jest to błędzić po wielkich rozłogach życia całego człowieństwa. Bo ile tych żyć, tyle rozdzajów kochania siebie.

I oto znów z ust Seneki, tego pogańskiego proroka chrześcijaństwa, padają słowa, które teraz do końca i po końcu świata, jako ideał, promieniować będą na czele ludzkości: „Homo homini sacer!” — „Człowiek dla człowieka świętością”.

A cóż na to życie? Życie, to rozpacz i radość świata, pozostając w zgodzie z żelaznymi prawami przyrody, „nie znosi przestatków”, to też tylko krok za krokiem będzie się posuwać po ciernistej drodze swego przeznaczenia.

Ala płomienne wszystkich tamtych „Nie niszczyć życia”, które w ustach proroka miłości bo Chrystusa, odezwą się też jako „Nie tłumcie ducha”, czyli najwyższej kategorii życia, nie gasna, nie bledna, a nowa siła, — idea w postaci zakazu „Nie zabijaj”, wchodzić zaczyna w układ sił społecznych.

Idea ta jako zrodzona w duszy najszlachetniejszych ze szlachetnych, ma tem samem wszystkie dane na nieśmiertelność. Patrząc jednak będnie zmuszona, pełna grozy i rozpacz na wciąż jeszcze dymiące krwią pobojowiska tak dobrze Maratonu, Białej Góry, jak Maciejowic i Lipska...

Zamykać będzie oczy wobec krwi męczenników i niewinnych, zapłacze gorzko nad stosami trupów padłych w obronie chleba i wolności.

Lęk ją przejmie wobec morza krwi rozlewającego się w walkach bratobójczych świata o władzę — a wojny religijne po stokroć przeklinie.

Za to krew przelewana w obronie prawdy i myśli, łakomie będzie wsiąkać w siebie żywa ziemia ta matka życia, jako najcenniejszy sztuczny nawóz pod posiew kwiatu, prawdy i dobra.

A tłumiąc w sobie gorycz, żal i rozpacz, wierząc kamienne w sprawę, „której cel daleki, a który w końcu wygrywa na wieki” (Z. Kraśniński). Idea „Nie zabijaj” w poszumie fal kultury Europy już chwytła „dobrą nowinę”, bo oto te i inne kodeksa państw europejskich — wykreślają na zawsze z liczby kar, a więc środków poprawy zbrodniarza — straszliwą, bezlitośną, beznadziejną karę śmierci.

Ala tej jeszcze tego mało. I oto Europejczyk — w szlachetnym tego słowa znaczeniu krzewić zaczyna idee: „sądów rozjemczych i powszechnego rozbrojenia”.

I znów dopiero tylko początek. Ale że to początek prawdy, a ta ma czas, to — słowami najwyższej głowy w Polsce rozbrojowej, słowami Kołłątaja obrazujemy myśl naszą „Ni desperandum!” Nie rozpaczajcie.

Przeciwnie — wzmacniać przedewszystkiem w sobie wiarę w sprawę, krzewić tę wśród choćby najbliższych, a słowa swoje popierać z jednej strony rozumowaniem, a z drugiej — powoływać się na wielkich

świata tego — t. j. na tych, którzy w swych umysłach i sercach nosili i noszą nasioną przyszłości — ideały. Oto dla czego i my powołujemy się na przepiękne, precenne — bo prorocze słowa pieśniarza z Czarnolasu — Jana Kochanowskiego, który w sercu swoim buduje już świątynię przyszłym dawcom pokoju świata.

Oto te błogosławione z przed 500 lat niemal jego wyrazy:

„Z żelaza zaiste był ten, kto pierwszy okrutne dłonie krwią ludzką zbroczył się osmielił. A koby wszystkie wojny przytłumił na ziemi i pokój między ludźmi przez niewzruszone uświęcił umowy i temu by go dziło się złote wznosił świątynie, tłuście składać wozy i wonne kadzidła”.

Więc choć krwią i żelazem pisa na jest historia dziejów człowieka lecz człowiek nosi w sercu zapowiedź „Nie zabijaj” i tę od siebie niesiemy czytelnikom — jako nadziejne, radosne Alleluja!

Erug. Sokołowska.

Pan wstał...

Na duszy świata i — na ciele
Potężny leży giaz...
O zstap promienny Archaniele
W ten wielki czas!

Głaz odsuń! Duszę — śpiesz i ciało
Z nędznych uleczyć zmaz,
Niech się obudzi to — co spało
W ten wielki czas!

Pan wstał — otoczony słońcem mirjadem,
Za Panem idźmy wraz,
Za stóp świetlanych Jego śladem,
W ten wielki czas!

W odrząceni dosyć drzeń odmieć!

Na całą istność raz
Przez ból i Krzyż — na Wniebo-
[wzięcie
Zmartwychwstać — czas!

Bożymir.

Pamiętajmy o nieobecnych.

Bywają chwile w życiu narodów i społeczeństw, gdy, mimo wszelkie różnice klasowe, wyznaniowe i przekonaniowe, jedna myśl ogarnia wszystkie serca i umysły, ogarnia i zapala w nich iskierki boskie, w jednym potężnym akordzie łącząc uczucia wszystkich, rodząc świadomość o jedności narodowej, przynależności do ziemi ojczystej i jej kultury.

Myśl ta powstaje samorzutnie, często bezwiednie, a spowodowana zostaje przeżywaniem tej podniosłej chwili, gdy parias obok społecznika, wyrobnik obok bogacza, dziennikarz obok śmieciarza, każdy na swój sposób obchodzi święto świadomości narodowej, przynależności do ojczystej gleby.

Radośnie witamy tę chwilę, jak kąpiel ożywcza dla naszego ducha, jako chwilę dziejową, mającą swe znaczenie dla wszystkich narodów żywych, nie abdykujących jeszcze ze swych postulatów.

Obchodzimy ją jednak egoistycznie, pod własną strzechą, przy sutej strawie, szczęśliwi, zadowoleni, uśmiechnięci.

A zapominamy o tych wszystkich, których tragiczny spłot warunków naszego życia społecznego i politycznego, pchnął w szeroki świat, rozpedził na wszystkie cztery strony, rozrzał i rozdrobił na atomy, ginące w obcym morzu.

Zapominamy o tych, którzy grzęzną w tej chwili w głębokich tun drach, pokutując za obce często winy, którzy tęsknią i rwą się do ojczystych zagonów.

Zapominamy o tych, których nędzą od nas wygnana, których własna nasza niezaradność oddała na łuj

ty sporne, z których dwa ważniejsze wyrównano wskutek ustępstwa ze strony Dumy, a jeden, órobniejszy, wskutek ustępstwa Rady.

Zostało zatem jedno tylko zagadnienie sporne: językowe. Duma wczoraj potwierdziła swą poprzednią uchwałę, iż w samorządzie w Królestwie można się posługiwać językiem polskim. Jeżeli Rada państwa tym razem zgodzi się na takie załatwienie sprawy, to samorząd wejdzie w życie najdalej w ciągu pół roku po udzieleniu projektowi sankcji Najwyższej, czyli ewentualnie na Nowy Rok 1915.

Jeżeli zaś Rada państwa pozostanie przy swej poprzedniej opinii, to projekt będzie obalony ostatecznie.

Wszystkim naszym Czytelnikom, Przyjaciółom i Współpracownikom przesyłamy w dniu dzisiejszym życzenia Wesołych Świąt

Redakcja

„Now. Kur. Łódzkiego“

Kronika.

(r) Objęcie obowiązków.

„Warsz. Dniownik“ donosi, że generał-gubernator warszawski i dowódca wojska warszawskiego okręgu wojskowego, generał jazdy Zyliński, objął swe obowiązki służbowe.

(i) Magistrat i prasa.

Przewodniczący miejskiej komisji kanalizacyjnej w Petersburgu, Aleksander Guczkow, zwołał, jak donoszą pisma rosyjskie, specjalne posiedzenie, celem zapoznania przedstawicieli prasy z projektem kanalizacji stolicy. Cóż na to nasz zarząd miasta?

Czy nie zamierza, ze względów lojalnych choćby, naśladować przykładu, jaki daje nam w tej mierze Petersburg, przykładowo, praktykowanego we wszystkich krajach cywilizowanych, w których rozumieją, że jawność prasy publicznej, jest pierwszym jej warunkiem.

Czy zarząd miasta zamierza dalej trzymać przedstawicieli prasy w przedsiwnkach, a ogół w nieświadomości? Czyż nie zdaje sobie sprawy z tego, że ignorowanie prasy wywarza nieufność wśród społeczeństwa względem władz miejskich?

Czy to jest celem magistratu łódzkiego?

Jeżeli tak, przyznać trzeba, że cel ten został w całości osiągnięty.

(r) Przeciw petardom.

Policmajster naszego miasta zwrócił

uwagę, że w ostatnich czasach młodzież, a nawet osoby dorosłe podkładają na szyny tramwajowe petardy, lub strzelają z pistoletów t. zw. „straszaków“. Wystrzały te niepokoją ludność i sprzeciwiają się przepisom obowiązującym warsz. generał-gubernatora z dnia 20 września 1913 roku. Wobec tego policmajster uprzedza, że przeciwko winnym zakłócenia spokoju publicznego przez rzucanie petard, lub wystrzały przedsiębrane będą surowe środki represyjne.

(k) Kasy chorych w gubernji. Według danych statystycznych inspekcji fabrycznej, w połowie marca, w obrębie gubernji piotrkowskiej rozpoczęły już swe czynności podług nowej ustawy ubezpieczeniowej 92 fabryczne kasy chorych, obejmujące 59,619 robotników i oficjalistów fabrycznych. Łącznie z kasami, znajdującymi się w stadium organizacji, objęto 147 fabryk ze 126,989 robotnikami. W Łodzi funkcjonują 72 kasy chorych.

(k) Ferje sądowe. Z powodu świąt Wielkiej Nocy st. st. od dnia 16 do 22 b. m. włącznie w miejscowych sądach pokoju zawieszono będą rozprawę sądową.

(?) Pogłoski. Krążą pogłoski, że gubernator piotrkowski, szambelan Jaczewski, opuszczając zajmowane stanowisko jako powołany na wyższy urząd w Petersburgu.

(k) Wspólne kasy chorych w Łodzi. Inspekcja fabryczna przystępuje obecnie do organizacji wspólnych kas chorych w Łodzi i okolicy.

W I-ym rewirze fabrycznym zaprojektowano otworzyć trzy wspólne fabryczne kasy chorych, które obejmą 85 fabryk z liczbą 4,100 robotników.

W II-gim rewirze 2 wspólne kasy chorych, dla 40 fabryk, każda kasa zjednoczy około 2,000 robotników.

W III-cim rewirze fabrycznym zostaną otwarte trzy wspólne kasy chorych, które obejmą 80 fabryk z 6 tysiącami robotników.

W IV-tym rewirze również otwarte zostaną 3 wspólne kasy chorych.

Kasy powyższe obejmą fabryki przemysłu włóknistego. Oprócz tych kas w Łodzi otwarte będą trzy wspólne kasy chorych, dla całej Łodzi, jedna z nich obejmie fabryki przemysłu metalowego, — druga drzewnego, a trzecia — zakłady drukarskie i litograficzne.

Do wspólnych kas chorych należeć będą fabryki, zatrudniające powyżej 20 aż do 200 robotników.

Inspekcja fabryczna rozpocznie prace przy organizacji wspólnych kas chorych zaraz po świątach

(k) Bezpłatne paszporty zagraniczne. Ruch robotników w Łodzi za granicę w poszukiwaniu pracy w roku bieżącym zmniejszy

się znacznie. Do dnia dzisiejszego magistrat Łodzi wydał zaledwie 64 bezpłatne paszporty zagraniczne na sezon letni dla robotników.

(r) Zatař w fabryce Johna. Dnia 19 b. m. odbyły się wybory 60 pełnomocników do kasy chorych w fabryce Towarz. akc. J. Johna.

Po obliczeniu kartek wyborczych administracja ogłosiła wynik wyborów, wyznaczając jednocześnie wybory na dzień 6 kwietnia.

Na zebranie to przybył również w dniu oznaczonym zarządzający, oraz dwóch członków administracji fabryki.

Zanim jeszcze zebrali się wszyscy pełnomocnicy zarządzający zaproponował, aby przystąpić do wyborów zarządu.

Pełnomocnicy przystąpili do wyborów przewodniczącego, którego wybrali z pośród siebie.

Jednocześnie zarządzający podniósł się i uderzywszy krzesłem o podłogę przerwał zebranie, nie wyjaśniając powodów.

Oburzeni tem pełnomocnicy, gremjalnie opuścili salę, wobec czego utworzenie kasy chorych znów ulegnie zwłace.

(k) Fowiększenie pracy. W przedzalni zakładów przemysłowych Karola Scheiblera na Księżym Młynie, zwiększono czas pracy o półtorej godziny. W przedzalni pracuje 100 robotników.

(:) Upadłość. Grono wierzycieli zbankrutowanej firmy „Paweł Ignatowicz“ w Łodzi wystąpiło do sądu okręgowego piotrkowskiego z prośbą o ogłoszenie upadłości.

(i) O podatek mieszkaniowy. Pisaliśmy już, że wszyscy lokatorzy płacący za mieszkania poczynając od 150 rb., otrzymują awizacje od specjalnych urzędów, żądających wniesienia rocznego podatku mieszkaniowego.

W przeciwieństwie jednak do lat ubiegłych, lokatorzy tych samych mieszkań, widzą się zmuszeni do zapłacenia podatków bezpośrednio zwiększonych o 25 procent do 75 procent

Pomijamy częste nieuwzględnienie reklamacji, połączone z wielką stratą czasu i kosztami, ale gdzieś podzieli się obywatele, mający prawo i możność przypilnowania rzeczy całej?

Ale prawda. Ci czasu nie mają. Zbyt są zajęci załatwieniem swych zlotodanych interesów, tkwiących w przedsiębiorstwach miejskich. Pilnując swej kieszeni, zapominamy o ciężących na nich obowiązkach.

(j) Zegary tramwajowe. Zarząd tramwajowy miejskich rozmięścił w kilku najbardziej ruchliwych punktach miasta uliczne zegary elektryczne, które najczęściej są niezczynne, a jeżeli idą, to prawie zawsze źle. Są tak dowcipnie urządzone, że jeśli jeden z nich się zepsuje, natych-

miast czynią to samo pozostałe—zapewne przez solidarność.

Zapytujemy przeznaczony zarząd, czy umyślnie wprowadza w błąd na-
iwnych?

A może chciał tylko zawstydić magistrat, na którym ciąży obowiązek utrzymania regulatorów naszego życia?

(r) Z Muzeum nauki i sztuki. Dziś, w sobotę, oraz jutro, z powodu świąt Wielkanocnych zbioru Muzeum nauki i sztuki, będą zamknięte. — W poniedziałek Muzeum będzie otwarte od 12 w południe do 10 wiecz.

(k) O unormowanie dnia roboczego. Na skutek starań łódzkiego cechu kuchmistrzów władze policyjne przystąpiły do unormowania dnia pracy kuchmistrzów. Po zbadaniu sprawy przez organy policji wykonawczej okazało się, iż kuchmistrze w Łodzi pracują od 12 do 17 godzin dziennie bez przerwy. Obecnie wszyscy właściciele hotelów, restauracji, barów, kawiarni i innych zakładów gastronomicznych zostaną zobowiązani do przestrzegania normalnego dnia pracy dla kuchmistrzów, a który określono na 12 godzin dziennie z przerwą 2-godzinną na obiad. Za wykroczenie przeciwko temu postanowieniu, przymuszanie pracowników do pracy ponad normę, pracodawcy odpowiadać będą sądownie.

(k) Kasą asekuracyjną na wypadek śmierci. W środę, dnia 15 b. m., w lokalu własnym, przy ul. Zawadzkiej № 5, odbędzie się nadzwyczajne ogólne zebranie członków łódzkiego klubu rzemieślniczego. Przedmiotem obrad będzie kwestja otwarcia kasy asekuracyjnej dla członków klubu.

(k) Ze stow. prac. w przemyśle i handlu. Wczoraj pod przewodnictwem p. C. Borysławskiego, odbyło się posiedzenie sekcji jednania członków, na którym załatwione zostały następujące sprawy.

Na zastępcę przewodniczącego wybrany został p. E. Kulej i na sekretarza p. W. Stankiewicz. Następnie przyjęto do balotowania 9 nowych deklaracji, oraz postanowiono, aby posiedzenia sekcji odbywały się stale we czwartki, punktualnie o godz. 8 wiecz.

(k) Z cechu brukarzy i majstrów betonowych. Wczoraj o godz. 7 wiecz. w lokalu starszego majstra przy ul. Piotrkowskiej nr. 103, odbyło się ogólne roczne zebranie członków cechu brukarzy i majstrów betonowych.

Przewodniczył starszy majster J. Szcześniak. Po rozważeniu spraw cechowych i odczytaniu sprawozdań wybrano na miejsce ustępującego p. Szcześniaka, na stanowisko starszego cechu p. W. Wojciechowskiego.

(k) Z Tow. pomocy podanych austro-węgierskich. Na ogólnym rocznym zebraniu członków Tow. wzajemnej pomocy podda-

a nie dawajcie na dwóch jednego, bo byśmy się bili koło niego.

To jest dyngus wielkopolski; podobnie się odbywa na Mazowszu i Podlasiu — włóczebne.

Świętu wiosny, świętu życia nowobudzącego się oczywiście musiały towarzyszyć uczty z obfitością jadła i napoju. Dochowały się one do naszych czasów, jako „Święcone“, które, jak wiadomo, nigdzie nie jest tak suto obchodzone jak w Polsce. Tymuczom kościół chrześcijański udzielił swej sankcji przez święcenie przygotowywanych zapasów.

Reszta obchodów wielkanocnych jest pochodzenia żydowsko-chrześcijańskiego. „Pessach“, a właściwie „chag hapessach“ ma być pamiątką wyjścia izraelitów z Egiptu. Prawdopodobnie jest to jednak też jakies przedjehowistyczne święto wiosenne, gdyż wogóle ostatnie badania egiptologiczne mocno podają w wątpliwosc wogóle cały pobyt masowy izraelitów w Egipcie, a więc i ich sławny Exodus z Egiptu.

Cała historia o pobycie w Egipcie zdaje się być czysto filologicznem nieporozumieniem, polegającym na tem, że w językach semickich i Egipt i północna Arabia (kolebka izraelitów), noszą prawie identyczną nazwę. Bądź co bądź do czasów niepodległości Izraela. w wieczór przed

Pessach, ojciec rodziny spożywał z rodziną jagnię jednoroczne, bez wad, męskie, zarżnięte przez kapłana w przedsiwnku świątyni, upieczone całkowiec, bez rozrabiania kości. To jagnię przeszło potem do chrześcijaństwa, i miało być symbolem Jezusa niewinnie zabitego (Agnus Dei) i dotąd jako „baranek“ zdobi stoły świąteczne. Niemcy dotychczas trzymają się przeważnie zajęcia, jako symbolu wielkanocnego. Było to zwierzę poświęcone bogini wiosny u Sasów, która się zwała Ostara, skąd wyraz Ostern.

Również i słowianie nie przyjęli żydowskiej nazwy Pessach, Pascha, Pâques, lecz dzień ten świąteczny zwał po dawnemu: polacy, czesi, słowacy, słoweńcy „wielka noc“, a ukraińcy: „wetyk deń“.

Święcone było jeszcze za naszych lat dziecinnych przedmiotem trosk i kłopotów naszych babek. Jak ono było obchodzone za czasów niepodległości, istnieją setki opisów w różnych pamiętnikach. Były to czasy homerowskich bohaterów, Rabelais'owskiego Gargantua.

Nie będę nużył czytelnika temi reminiscencjami, lecz pójdę za przykładem zgasłego przed pewnie czterdziestu laty Lucjana Siemieńskiego i wraz z uronię łezkę jego włas-

niem sięga lat dawniejszych, już dziś spostrzegając różnicę i czuje chłód, wdzierający się we wszystkie nasze obchody i stare zwyczaje. Życie ojców naszych o ileż było rozmaitsze od nudnej prozy, którąśmy sobie wyrobili zimnym rozumem wieku.

I prawda! porównując co dziś jest, z tem co było przekonamy się, że z każdym dniem ubywa to jakiś zwyczaj, to obrząd, to pamiątka. — Weźmy np. „Święcone“ — wszak to pamiątka z duszy słowiańskiej wypruta, bo jej nie obchodzą w żadnym innym kraju jak u nas; a jednak często usłyszeć można owych propagatorów w cywilizacji, spoglądających krzywym okiem na wszystko co swoje, jak dowodzą: że to barbarzyński zwyczaj, ten zbytek zastawy i jadła; że takie placki, baby i szynki można jeść cały rok a nie w jednym lub kilku dniach. Na to nie ma co odpowiedzieć...

Ciekaw jestem, coby powiedział Siemieński († 1878) teraz, gdyby zobaczył, jak tradycyjne pieczenie ciast i placków coraz bardziej znika w domach zamożnego mieszczaństwa; jak świątecznego pieczywa i wyrobów rzemieślniczych dostarczają obecnie „elektryczne“ piekarnie i masarnie.

Zwyczaj wielkanocny nakazuje składać sobie życzenia wzajemne; i ja stosując się doń, zasyłam wam,

drodzy czytelnicy, swoje chociaż pożyczone u nieznanego autora:

O panowie, niech los w dani
Przynosi nam dużo w zysku (to do was, panowie fabrykanci i radni miasta, oraz udziałowcy elektrowni)
Bądźcie zdrowi i rumiani,
Jak to prosię na półmisku (oto nie zachodzi najmniejszej obawy; przeciwnie—obawa Marientadu latem).

Człek na radość się zarzuca,
Ale smutki zwykle łowi.
Niech spokoju nie nie skłóca
Nam, jak temu indykowi. (Proszę tego nie brać za przymówkę do zadowolonej z siebie i wszystkiego co się dzieje, endencji).
Niechaj każdy będzie syty,
Zdrów i wesół — i nie słaby,
Miejmy wygląd znakomity,
Jak te placki oraz baby. (Porównaj uwagę w pierwszej zwrotki),
Niech nie znęca się nad nami
Los chorobą ani zgonem,
Jak naprzykład my dziś sami
Znęcamy się nad święconem.
Na ostatek wasz poeta
Słę życzenia tej godziny:
Niech obejdzie się ta feta
Bez dostojnej... medycyny,
Czego wam i sobie życzy

Wasz

Puck.

nych austro-węgierskich w Łodzi, wybrano zarząd Tow. na następujące trzecie: Prezesem pozostał p. Ad. John, wice-prezes J. Jarisz, sekretarzem — Fr. Ranwert, pomocnikiem sekretarza — K. Goldman, skarbnikiem H. Elsner, pomocnikiem skarbnika — O. Miller; do komisji zapomogowej: F. Jarisz, K. Kosma i O. Melo; do komisji rewizyjnej: A. Jarisz, A. Teszycki i F. Niemiec, kandydatami pp.: R. Zieliński, K. Zecman, Br. Tugeman, Ant. Szycht i E. Szymlauer.

— (k) **Kasa chorych w zakładach Scheiblerowskich.** — Onegdaj, w sali jadalnej zakładów przemysłowych Tow. akc. Karola Scheiblera, pod przewodnictwem zarządzającego fabryką inż. Józefa Mażurkiewicza dokonano wyborów członków zarządu nowej kasy chorych.

Ponieważ właściciele fabryki zrzekli się udziału w kierowaniu sprawami kasy chorych, wszystkich 17 członków zarządu wybrano z robotników.

Z ogólnej liczby 100, wzięło udział w wyborach 97 pełnomocników. Wybrani zostali p. p. A. Zychla, Fr. Małolepszy, W. Marok, A. Lasoń, F. Rogoziński, Kaz. Wilczek, Fr. Szkoła, J. Żyżka, T. Woźnicki, Jan Skrobisz, Wł. Potakowski, J. Kowalski, St. Michałowski, L. Jedyński, Fr. Namieciński, W. Oleszewski i J. Zyss. W najbliższym czasie odbędzie się ostatnie zebranie pełnomocników od robotników celem uruchomienia kasy.

— (s) **Telegrafista, który nie zna łacińskich czołonek.** Jeden z przyjaciół naszego pisma otrzymał ze st. Łazy depeszę, którą z trudem odcyfrować można było.

Depesza ta, w brzmieniu podanym przez „inteligentnego“ telegrafistę, brzmiała dosłownie jak następuje, (napisana rosyjskimi literami): „*Każda mamie oczekiwac*“.

Powinszować można „wykształconym“ funkcjonariuszom państwowych telegrafów.

Należy zaznaczyć, że opisany wypadek na kolei wiedeńskiej ma już miejsce po raz drugi, o czym w swoim czasie donosiliśmy.

Świadczy to dobitnie jakiej porządku zapanowały na kolei wiedeńskiej po skupie jej przez rząd.

— (k) **Z Zubardzkiego Tow. wzajemnego kredytu.** Na posiedzeniu zarządu Zubardzkiego Tow. wzajemnego kredytu na stanowisko prezesa rady powołano p. S. Górskiego a na prezesa zarządu—S. Kalenbacha.

— (k) **Ze Stow. „Siła“.** — W lokalu własnym przy ul. Dzielnej nr. 46, odbyło się ogólne roczne zebranie członków Stow. społ. „Siła“. Przewodniczył p. K. Kiełbasiński w obecności asesora pp. Millera i Golińskiego, sekretarzem był p. Staroń.

Stow. liczy 111 członków. Udziały członków wynoszą 3,140 rb. 6 kop. Obrotu osiągnięto 50,014 rb. 38 kop. Towarów zakupiono za sumę 25,000 rb.

Za towary dostawcom Stow. wino 4,572 rb. Inwentarz Stow. przedstawia wartość 2,212 rb. 6 kop. Zysku brutto osiągnięto 5,222 rb. 95 k., po potrąceniu kosztów handlowych w sumie 4,934 rb. 20 kop. czysty zysk wynosi 288 rb. 75 kop.

Z sumy powyższej wydzielono na dywidendę dla członków 6 procent, resztę zaś przeniesiono na rachunek zysków i strat r. b.

Kapitał zapasowy i rezerwy wynosi 274 rb. 7 kop.

Budżet wydatków na rok bieżący zatwierdzono w sumie 5,000 rb. Do zarządu weszli pp. B. Korzydłowski, K. Kiełbasiński, Sobieski, Staroń, Niewiadomski, K. Skrzypczyński, K. Wittek, K. Majzner, I. Różański, S. Nowakowski, J. Miszczyk i J. Włodarczyk; do komisji rewizyjnej K. Małachowski, W. Urbańkiewicz i A. Łęcki.

— (j) **Pijane obrady.** Jedno z ostatnich ogólnych zebrań odbywało się przy dużych kufkach piwa. Wprawdzie zebranie odbyło się i szczęśliwie dobiegło końca, ale, zapytujemy, czy stow. powyższe miało zamiar piwem podkreślić kulturalność swych zadań i celów? Czy piwo miało wpłynąć na jasność sądów i rozważę powziętych uchwał, na wytwo-

zenie niezbędnego poważnego nastroju na sali?

Jeżeli kufel piwa miał być okupem dla restauratora za wstęp na salę, czyby nie było lepiej pozostawić owe złotówki przy wejściu?

— (k) **Za zelazenie stójkowego.** Niejaki Stefan Karbownik porozumiewał się przez okno z aresztantami, osadzonymi w areszcie przy cyrkule policyjnymi ubliżył stójkowemu, zwracającemu uwagę na niewłaściwość takiego postępowania. Sędzia pokoju X rewiru skazał K. na tydzień aresztu policyjnego.

— (k) **W cudzych piórkach.** Niejaka Lubow Karpowa, lat 15, wpadła na oryginalny pomysł kradzieży.

W przebraniu uczennicy średnich zakładów naukowych zwiadała miejscowe żeńskie średnie zakłady naukowe i z garderoby ściągając wierzchnie ubranka uczennic. Wreszcie w dniu 13 listopada r. ub. schwytano małoletnią złodziejkę na gorącym uczynku kradzieży w kurytarzu prywatnej szkoły handlowej Cecylii Waszczyńskiej przy ul. Zielonej Nr. 15.

Sędzia pokoju 7 rewiru skazał Karpową na 3 mies. więzienia.

— (k) **Ukarany woźnica.** Sędzia pokoju 7 rewiru skazał woźnicę fabryki J. Stulda, Andrzeja Trojanowskiego, za usiłowanie przywłaszczenia sobie z wozu węgla, na 3 miesiące więzienia.

— (k) **Za potajemny wyszynk.** Sędzia pokoju V rewiru m. Łodzi skazał właściciela sklepu kolonialnego przy ulicy Widzewskiej Nr. 18, Romana Cugaja za potajemny wyszynk wódki na 30 rb. grzywny lub 7 dni aresztu.

— (k) **Ukarani szewcy.** Za przywłaszczenie towaru, danego im do roboty, szewcy łódzcy, Jan Wadziński, oraz Lucjan Suskiewicz, skazani zostali sędziem na 5 dni aresztu każdy.

— (k) **List gończy.** Za mieszkanką Łodzi, Józefą Keller, lat 20, oskarżoną ze 169 art. kodeksu karnego rozesłano listy gończe.

Wypadki.

— (p) **Zabójstwo.** Wczoraj o godz. 7 wiecz., na ul. Łągiewnickiej na Bałutach, naprzeciwko rzeźni, kilku rzeźników wszczęło kłótnię a następnie bójkę.

Podczas bójki jeden z nich 34 letni Stanisław Derbich został uderzony nożem w piersi, a następnie rozprute mu brzuch, tak, że wewnętrzności wypadły. Śmierć nastąpiła niezwłocznie.

Sprawa zabójstwa 36 letni Teodor Tołowski usiłował zbiedz, lecz został schwytany i odprowadzony do 1 cyrkułu.

Zabity osierocił żonę i dzieci. Zwłoki zabezpieczono do zejścia władz.

— (o) **W pogoni za złodziejami.** Agenci wydziału śledczego, przechodząc około godz. 2 w nocy ul. Łągiewnicką, w polu, w pobliżu miejscowości „Grabinka“ zauważyli dwóch młodych ludzi niosących worek czemś napełniony.

Ponieważ ludzie ci wydali się agentom podejrzanymi, rozkazali się im zatrzymać, w odpowiedzi na co nieznajomi porzucili worek i rzucili się do ucieczki.

Agenci dali do nich kilka strzałów, lecz nieznajomym pomimo to udało się zbiedz.

W worku znaleziono cztery obrycze gumowe od dorożki, oraz części dorożki i uprząży, które jak się okazało skradzione zostały ze stajni Janika Orensztajna przy ul. Ciemnej nr. 27.

Po dokładnym obejrzeniu terenu pogoni za nieznajomymi okazało się, że na dość długiej przestrzeni w polu ślady krwi, a w jednym nawet miejscu kałuża krwi, co nasuwa przypuszczenie że jeden z nieznajomych został postrzelony.

— (k) **Znaleziony trup.** Na ul. Gołębiej nr. 4, znaleziono trupa nieznajomego mężczyzny, lat około 40. Przyczyna śmierci nie wiadoma, zwłoki zabezpieczono do zejścia władz sądowo-lekarskich.

— (k) **Niesumienna robotnica.** Za systematyczną kradzież przedrzy z fabryki Samuela Gotheila przy ul. Nowo-Cegielińskiej nr. 15,

skazano sędziem 32-letnią robotnicę Agnieszkę Paciorek na 3 miesiące więzienia.

— (o) **Kradzieże.** Z mieszkania Feliksa Myszkowskiego przy ulicy Kątnej Nr. 17, niewiadomi złodzieje skradli gotówką 600 rub.

— Z mieszkania Rubina Bilszajna przy ulicy Nowomiejskiej Nr. 24, niewiadomi złodzieje skradli różną bieliznę, wartości 150 rub.

— Z mieszkania Arona Nikelberga przy ulicy Pańskiej Nr. 23, skradziono różne rzeczy, wartości 100 rub.

— (o) **Aresztowanie.** Agenci policji śledczej aresztowali niejakiego Mateusza Kospina, 34 lata, od dłuższego czasu poszukiwanego za kradzież.

— (k) **Pożar.** Dziś, o godz. 1 po północy zaalarmowano I i II oddziały straży ogniowej ochotniczej do pożaru w fabryce Bialera, przy ul. Widzewskiej pod nr. 92. Wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem zapalił się miał węglowy w oddziale kotłowni. Pożar po przybyciu straży został ugaszony.

Zamiejscowa.

— (:) **Zapisy na szpitalu.** — Zmarły w tych dniach s. p. Julian Starża-Majewski, właściciel dóbr Kozłopnica i in. w gub. piotrkowskiej, testamentem wiasuorecznym zapisał: 1,000 rb. na szpital w Rawie i 1,500 rb. na szpital w Kurzeszynie; nadto zmarły zapisał dom swój w Rawie przy ul. Łowickiej szpitalowi św. Ducha, wyrażając życzenie, aby w domu tym urządzono przytułek dla kalek i starców.

— (x) **Pożar w Tuszynie.** — Onegdaj, w Tuszynie, spłonęły doszczętnie dwie obory oraz dwie stodoły, napełnione częściowo zbożem i paszą. Spalone budynki, należące do rolników Andrzeja Słowińskiego, Jana Busiakiewicza, Adama Słowińskiego i Jakóba Bosiadniwicza, ubezpieczone były na sumę 280 rb. Straty wynoszą około 2,000 rb. Przyczyna pożaru nie wiadoma.

Ze sceny i estrady.

Teatr Polski.

Repertuar świąteczny zapowiada:

Jutro, w niedzielę o godz. 3 po poł. „Pani Wołodyjowska i pan Zagłoba“. Sztuka w 4 aktach ze śpiewami i tańcami H. Sienkiewicza.

Wiecz. o godz. 8 m. 15 „Królewski jedynak“, arcydzieło w 5 aktach L. Rydla.

— W poniedziałek, o godz. 3 po poł. „Królewski jedynak“, arcydzieło w 5 aktach L. Rydla.

Wiecz. o godz. 8 m. 16 wiecz. „Orle“, arcydzieło w 6 aktach Rostanda.

— We wtorek, o godz. 3 po poł. „Przebudzenie się wiosny“, sztuka w 13 obrazach Wedekinda.

Wiecz. o godz. 8 m. 15 „Królewski jedynak“, arcydzieło w 5 aktach L. Rydla.

Bilety sprzedają się we czwartek i piątek w kasie teatru od 11 do 2 i od 5 do 7 wiecz.: w sobotę od 11 do 2 po poł., a w dzień przedstawień od 10 rano przez cały dzień.

Teatr Populärny.

(ul. Konstanyńska Nr. 16).

Repertuar świąteczny zapowiada:

Jutro, w pierwszym dniu świąt Wielkiej Nocy, t. j. w niedzielę o godz. 3 po poł. „Męczennica“ melodramat w 5 aktach z francuskiego.

Wiecz. o godz. 8 m. 15 „Hiszpańska Mucha“, głośna nowość w 3 aktach grana z dużym powodzeniem w Warszawie.

— W poniedziałek, o godz. 3 po poł. „Nauczycielka“, sztuka w 8 aktach osnuta na tle stosunków szkolnych.

Wiecz. o godz. 8 m. 15 „Czerwona maska“, arcywesoła farsa w 3 aktach, wybuchy śmiechu od początku do końca.

— We wtorek, o godz. 3 po poł. „Kopciuszek i Jaś i Małgosia“ przedstawienie dla dzieci.

Wiecz. o godz. 8 m. 15 „Ziemia“ sztuka w 4 aktach na tle stosunków wywłaszczenia w Poznańskim

— W środę, dla prenumeratorów „Nowego Kurjera Łódzkiego“ „Czerwona maska“.

Bilety na wszystkie przedstawienia można nabywać w kasie teatru od godz. 10 rano.

Koncert Filharmonji Warszawskiej.

W dniu 20 b. m. warszawska Filharmonja urządzi w sali Koncertowej przy ulicy Dzielnej ostatni w sezonie bieżącym koncert na rzecz Towarzystwa muzeum nauki i sztuki.

Przedstawienia

dla naszych abonentów.

Na trzydzieste z rzędu przedstawienie dla prenumeratorów naszych, które odbędzie się

w środę 15 kwietnia r. b.

w teatrze przy ul. Konstanyńskiej, wybraliśmy ostatnią nowość z repertuaru farsy warszawskiej p. t.

Czerwona maska,

zaznaczamy jednakże, iż farsa ta dostępna dla młodzieży nie jest.

Bilety sprzedawać będzie administracja pisma naszego w poniedziałek od 12—1 w południe i od wtorku w godzinach zwykłych.

Ceny miejsc następujące:

Łoże	1. 95
Krzesia 1, 2 i 3 rząd	65
„ 4, 5, 6, 7 i 8	50
„ 9, 10, 11, 12 i 13	42
„ 14, 15 i 16	37
„ 17 i 18	32
„ 19 i 20	27
Galkon 1 rz.	35
„ 2 i 3	30
„ 4 i 5	25
„ 6, 7 i 8	20
Balerja numerowana	23
„ nienumerow.	10

Rozrywki i zabawy.

— (:) **Teatr „Miniature“.** —

Ostatnia jeneralna próba z przygotowanego na święta repertuaru wykazała, że będzie on się podobał nadzwyczajnie publiczności, gdyż jest bardzo żywy, wesoły i urozmaicony.

Program składa się z świetnej farsy „Siostra Kacperka“, komicznej operetki „Obcym wstęp zabroniony“ i części kabaretowej wypełnionej nowymi produkcjami.

W trzeci dzień świąt dn. 14 b. m. odbędzie się benefis dwóch utalentowanych artystek „Miniature“ pp. S. Czartoryskiej i W. Lenckiej.

— (:) **Z teatru „Casino“.** —

Dyrekcja teatru „Casino“ zapowiada ciekawy świąteczny program.

Na pierwszym planie demonstrowany będzie dramat detektywów pod tytułem „Trzy znaki“ w 4-ach aktach. Główne role dramatu wykonane zostały przez tak znakomitych artystów jak Trutman, oraz t. zw. królową Tango, Hanni Weise.

Prócz dramatu program zapowiada zabawną komedię ze znakomitym królem mimiki Maksem Linderem w roli głównej, pod tytułem „Maks profesorem Tango“, aktualny tygodnik Pathe z ostatnimi nowościami z dziedziny literatury, sztuki i t. d.

— (:) **Z teatru „Odeon“.** —

Atrakcją programu świątecznego w teatrze „Odeon“ jest sensacyjny dramat w 4 aktach, p. t. „Niech będzie przeklęta wojna“.

Dramat ten został odegrany przez znakomitych artystów francuskich i jest wspaniale kolorowany przez jedną z największych firm świata, Pathe, naturalnymi kolorami. Treść dramatu powyższego osnuta została na temat dotychczas niewyczerpany, a mianowicie bytu wojennego. W obrazie powyższym widzimy wojnę XX wieku, straszne bitwy na ziemi jak i w powietrzu.

Podtuty dramat tego są: 1) Zaręczyny; 2) Wojenne objaśnienie; 3) Straszna śmierć; 4) Nieszczęsna naręczona.

W pierwszym akcie widzimy imponujące sceny bitwy artylerji oraz straszne bitwy powietrznej floty. W 3 części widzimy straszne

skutki floty powietrznej, przez którą giną wsie i miasteczka. W 4 części widzimy wielki pożar młynu oraz ataki infanterji i zwycięstwo jej nad flotą powietrzną.

Prócz dramatu powyższego widzimy arcyzabawną komedię p. t. „Luny stracił swą narzeczoną“, oraz wspaniałe zdjęcia z natury z Saint-Cloud i aktualny tygodnik Gaumont, z ostatnimi wydarzeniami świata.

(.) Z Tow. godziwych rozrywek. Kolo dramatyczne Stow. godziwych rozrywek urządziło w poniedziałek dnia 13 b. m. przedstawienie teatralne w sali przy kościele św. Anny na Zarzewie. Odegrany będzie dramat J. Korzeniewskiego „Karpaccy górale“.

Początek przedstawienia o godz. 9 wiecz.

Nerwowość, tę chorobę naszego wieku, pogarsza znacznie opierałe trawienie, gdyż wynikające skutkiem tego zaburzenia, dają się dotkliwie odczuć w całym organizmie i wywołują ogólny niepokój. Za pomocą naturalnej Wody Gorzkiej Franciszka Józefa są osiągane doskonale rezultaty w przypadkach wielu chorób organów trawienia. Pacjenci oryzymują chętnie wodę tego niewypróbowanego źródła mineralnego, którą znoszą dobrze nawet przy długotrwałym stosowaniu. „Już przed wielu laty,“ pisze profesor Obersteiner, Przewodniczący Związku Neuropatologów w Wiedniu, „przekonałem się o doskonałym działaniu Wody Gorzkiej Franciszka Józefa“. Do nabycia w aptekach, składach aptecznych i składach wód mineralnych. 2541—1

Telegramy.

Duma na wakacjach.
PETERSBURG, 10 (4)—(P.) — (Urzędowe). Imienny Ukaz Najwyższy do Senatu Rządzącego. Na zasadzie art. 89 praw zasadniczych rozkazujemy obrady Dumy państwowej przerwać dnia 29 marca (11 kwietnia) roku bieżącego, wyznaczając termin wznowienia ich na dzień 15 kwietnia (28) 1914 roku. Senat rządzący nie omieszka wydać odpowiedniego rozporządzenia. Na oryginalne Jego Cesarskiej Mości własną ręką podpisał: Mikołaj. W Cesarskim Siole 28 marca 1914 r. Kontrasygnował prezes rady ministrów Goremykin.

Sprawa prasowa.
PETERSBURG, 10 kwietnia, (p.). Senat rządzący pozostawił bez skutku skargę kasacyjną redaktora pisma „Perkunas“, Olenowicza, skazanego przez wileński sąd okręgowy na rok twierdzy za artykuł p. t. „Archanioł się nie zgadza. Nowa porażka Puryszkiewicza“, w którym dopatrzono się przestępstwa, przewidzianego z art. 78 ustawy karnej.

Memoriał przemysłowców.
PETERSBURG, 10 kwietnia, (wł.) Rada zjazdów przedstawicieli handlu i przemysłu zwróciła się do prezesa rady ministrów z memoriałem, dowodzącym, iż proponowane z wielu stron ograniczenia inoplemieńców, między innymi żydów, odbijają się szkodliwie na interesach przemysłu.

Przeciw pangermanizmowi.
PETERSBURG, 10 kwietnia, (wł.). „Nowoje wremia“ drukuje nowy artykuł przeciw pangermanizmowi, dowodząc między innymi, iż „nienormalne jest istnienie w Rosji szkół niemieckich, otrzymujących subsydia od rządu niemieckiego“.

Fabrykanci ogłaszają lokaut.
RYGA, 10 kwietnia (p.).—Ryżski komitet Tow. fabrykantów uchwalił ogłosić lokaut we wszystkich fabrykach, w których robotnicy strejkowali w dniu 7 kwietnia. Lokaut trwać będzie od 22 do 26 kwietnia.

Zaprzeczenie.
WIEDEN, 10 kwietnia, (P.) — Korespondent P. A. T. zaprzecza informacji gazety berlińskiej „Deutsche Tages Zeitung“, przedrukowanej przez pisma wiedeńskie, o oświadczeniach, jakie miał uczynić poseł Szebeko.

Porażka powstańców.
BENGAZI, 10 kwietnia, (P.) — Załoga Bukazala napadnięta została rano przez oddział powstańców, których piechota zmusiła do ucieczki.

Powstańcy stracili 100 zabitych i rannych. Załoga straciła trzech zabitych i sześciu rannych. Jeden oficer lekko ranny.

Trzęsienie ziemi w Szwajcarii.

GENEWA, 10 kwietnia, (wł.) — Pod Silenen dało się odczuć trzęsienie ziemi. Ludność ogarnięta jest paniką.

Nowe armaty.
PARYŻ, 11 kwietnia, (wł.) — W Mailly poczyniono próby z nowymi armatami 75 centymetrowymi. Próby wypadły nad wyraz pomyślnie wobec czego generał Joffre polecił zakupić maszyny.

Etna działa.
RZYM, 11 kwietnia, (wł.) Z Palermo donoszą, że Etna rozpoczęła już swą energiczną działalność, wyrzucając na wysokość 900 metrów olbrzymie kłęby dymu. Krater napelniony po brzegi lawą.

Protest.
KAIR, 11 kwietnia, (wł.)—Wczoraj po południu odbyło się tu wielkie zebranie protestujące przeciw skazaniu na śmierć egipskiego oficera, Azisa Ali beja, który w Cyrenajce walczył przeciw włosom. Postanowiono wysłać do lorda Kitchenera prośbę, aby postarał się o utaskawienie skazanego.

Przez kanał Panamski.
WASZYNGTON, 11 kwietnia, (wł.). Parowiec francuski Lotger przepłynął po raz pierwszy przez kanał Panamski wraz z parowcem amerykańskim Louizą, który służy amerykańskiemu inżynierom do jazdy podczas ich pracy przy kanale Panamskim. Stany Zjednoczone podarują Francji Louizę na pamiątkę.

Francja i Anglja.
LONDYN, 11 kwietnia, (wł.) — Poincare wbrew dotychczasowym wyczajom przesłał angielskiej parze królewskiej telegram, w którym zaznacza, że Francja cieszy się, iż będzie mogła powitać u siebie władzę angielską i wyrazić mu serdeczne uczucia, jakie dlań żywi.

Miasto w płomieniach.
NOWY YORK, 11 kwietnia, (wł.) „New York Herald“ donosi, że położenie w Tampico jest rozpaczliwe. Miasto stoi w płomieniach, ponieważ zapalone zostało od pocisków kanonierek rządowych. W liczbie już spalonych domów jest gmach filji banku niemieckiego.

Z anegdot o Napoleonie I-szym.
Napoleon w szpitalu Gros-Caillou.

Pewnego rana 1810 roku Napoleon, chodząc po sali szpitala Gros Caillou, zatrzymał się przed łóżkiem sapersa z pieszej gwardji.

— Dlaczego tu jesteś?—zapytał go.—Czyż saper mej gwardji powinien chorować?

— To prawda, Najjaśniejszy Panie,—odparł żołnierz.—Ja też mam dobre płuca, dobre oczy i doskonały apetyt, tylko ta rana w lewej nodze sprawia mi ból piekielny. Ten wielki major—dodał, wskazując na przechodzącego oficera—chce mi uciąć nogę, ale ja się na to nie zgadzam.

— I dlaczego? — pytał dalej Napoleon. — Czyż obawiasz się cierpienia, które trwa chwil kilka, ty,

coś tyle razy stał oko w oko z śmiercią?

— Ja miałbym się bać! Ech Najjaśniejszy Panie, mój, żołnierze, nie znamy tej choroby. Ale jeżeli zamienię moją nogę na nogę drewnianą, nie będę już mógł żyć. Wolę wszystko zaryzykować, niż aby mnie tak po trochu pogrzebano.

— A gdzieś otrzymał tę ranę?

— W Eylau, ale pod Wagram kawał granatu znowu uderzył mnie w tę nogę i naturalnie druga rana zaszkoziła pierwszej.

— Czy dostałeś order?

Na te słowa saper naciągnął kołdrę na siwiejącą brodę i odrzekł z niewypowiedzianym żalem w głosie: — Nie, Najjaśniejszy Panie.

— Dlaczego?

— Dlaczego... Ano, pewnie dlatego, że gdy Najjaśniejszy Pan je rozdawał, to ja leżałem w szpitalu i nie byłem w szeregach...

— W tem właśnie twoja wina — przerwał Napoleon.

— Do licha! — zawołał saper wesoło. — I to nie pierwsza, bo już dwa razy zapisano mnie na liście umarłych...

— Dlatego też może, że cię dwa razy zabito—odparł cesarz— teraz ci się powiodło.

— Nie sądzę—westchnął naiwnie saper—bo to pewne, że źle ze mną.

— A ja ci mówię, że dobrze i lepiej się znam na tem od ciebie, co? — Według woli Najjaśniejszego Pana.

— A jeżeli dam ci krzyż, aby tego dowieś?

— Och! — zawołał żołnierz, składając ze wzruszenia ręce. Jestem

pewny, że order zupełnie by mnie wyleczył.

— A więc ci go daję. Jesteś zdowolony.

Saper usiadł na łóżku i dwie łyżki toczyły mu się po policzkach.

— Ach! — wykrzyknął — Jaka skała!

— Ale pod warunkiem, — ciągnął dalej Napoleon — że dasz sobie uciąć nogę.

— Wszystko, co zechcecie, Najjaśniejszy Panie, jeżeli taka wasza wola... Tylko nie będę mógł wstąpić do armji.

— Nic się nie bój. Wiesz, że nie lubię się z wami rozstawać, wiarusy. Dam ci zajęcie, przy którym będziesz mi służył.

Saper dał sobie uciąć nogę i, gdy tylko mógł chodzić, Napoleon umieścił go w pałacu Rambouillet, jako oddźwiernego.

Z powodu nadchodzących świąt Wielkanocnych, następnym numer „Now. Kur. Łódzkiego“ wyjdzie we wtorek o zwykłej porze.

Do dzisiejszego numeru dołącza się prospekt „Sanatorium dla wątpliwych dzieci d-ra I. Frenkla w Chylicach pod Warszawą“.

A. Kartowski,
Konstantynowska 5.

Wejście przez sklep Eugenji, tel. 28-01, specjalista wycłaniania odcisków i wrosniętych paznokci, powróci z zagranicy przyjmuje u siebie i poza domem Manicure i pedicure.

NAPOLEON

WSPANIAŁY UPOMINEK

Jesteśmy w posiadaniu kilkudziesięciu egzemplarzy wspaniałego albumu

NAPOLEON

(legjony i Księstwo warszawskie) w opracowaniu Ernesta Łunińskiego

Okolo 500 ilustracji.

Cena księgarska **rb. 11**, prenumeratorzy „Kurjera“ nabywać mogą po

rb. 5.50.

Album obejrzec można w administracji „Kurjera“ ul. Zachodnia 37.

Nowo-otworzona, zatwierdzona przez Rząd **PIERWA ŁÓDZKA**

Szkola Sztuk Pięknych

ARTYSTY MALARZA Piotra Szymańskiego

z kursem dziennym, wieczornym i niedzielnym.

z udziałem pierwszých sił artystycznych. Program Paryskiej Akademji Sztuk Pięknych. Zapisy przyjmuje kancelarja szkoły, ul. Piotrkowska № 17, od g. 10 rano do 2 po poł. i od g. 6 w. do godz. 8.

UWAGA: Przy szkole są specjalne kursy fachowo-rzemieślnicze.

ZWIERZYNIEC G. J. BOJKO

Piotrkowka 117.

Na żądanie publiczności wyjątkowo zostaje zwierzyniec do 13 kwiet. r. b. **Wszehświatowa sensacja!**

Przybył transport 5 sztuk morskich lwów oceanu lodowatego

Spieszcie zobaczyć nieopisanie piękne morskie zwierzęta. **Wejście 25 kop. dzieci 15 kop.**

ALBUM JANA MATEJKI

nakładem wydawnictwa „Nowej Gazety Łódzkiej“

Wyszedł z druku album JANA MATEJKI, zawierający 30 reprodukcji cenniejszych obrazów wraz ze stosownym objaśnieniem.

Album Jan Matejki

nabyć można w administracji „NOWEJ GAZETY ŁÓDZKIEJ“, Przejazd № 1.

Cena pojedynczego egzemplarza **Rb. 1.**

r2516—5—1

Lekarz-dentysta

Rena Rozenman

b. asystentka lek.-dent. Habersfelda
Mikołajewska 50 róg Nawrot
Przyjmuje codziennie od 10-1, o
8-8-mej wiecz. 2131-10

Dr. medycyny

P. BRAUN

b. asystent kliniki berlińskiej
choroby skórne, weneryczne, dróg mo-
czowych, kometyka lekarska. Przy-
jmuje od 8 i pół do 1 i pół, i od 5 do 9 wiecz.
Dla W. Pań od 3-ej do 5-ej osobna pocze-
kalnia.
Krótką 4. Tel. 85-35.

Wyszła z druku zajmująca po-
wieść Ch. Dickensa pod tyt.

„Miłość i poświęcenie“

Cena 20 kop.

Nabywać można w Admi-
nistracji „N. Gazety Łódzkiej“
Przejazd № 1.
r1218 5-1

ZAPYTANIA

o powinności wojskowej

podług ostatniej ustawy, najnowszych wyjaś-
nień Senatu Ministrów, Głównego sztabu i
wogóle podług wszystkich rozporządzeń pra-
wodawczych od r. 1874 do 1914. Przyjmuje in-
teresantów rano od 8-11 i od 2-9 wiecz
DŁUGA 77. Adwokat **N. WEINBERG.** 3

Akuszeryja i choroby kobiece

Piotrkowska 120 tel. 31-82

Dr. med. S. Aronson

Przyjmuje: od 9-11 rano i od 4-6
po poł., w niedziele od 11-1

Gabinet dentystyczny

E. Koprowski

Piotrkowska 35 (w lok. zajm. dawnie
przez W. Szycera)
Leczenie i usuwanie zębów. **absolu-
tnie bez bólu**, elektrycznością. Flom-
by i sztuczne zęby najnowszych syste-
mów. Prostowanie krzywych zębów.
Masaż vibracyjny.

Sanatorium D-ra Solmana

WARSZAWA, **Aleja Szucha 9.** Leczenie
chorób chirurgicznych i kobiecych.
Urządzenia wzorowe. Pobyt od 3 do 8 Rb
dziennie **Ambulatorjum** od 12 do 1.
r205212-

Pensionat „Savoy“

w **Krakowie**, ul. Krupnicza 22 I-p
urządzony z komfortem i oświetl.
elektr. Łazienki. Telefon. Kuchnia wy-
borowa. Ceny przystępne.

Ogłoszenia zwyczajne.

Ogłoszenia zwyczajne.

Pierwszorządny wytwórny kinematograf
„MIRAGE“
w salonach Grand-Hotelu
Demonstrowanie obrazów bez zarzutu
Nowa doskonała orkiestra
w **PANORAMIE**
SEVILLA I OKOLICE.

Znowu arcydzieło rosyjskiej złotej serii
Strzeż się mej miłości!
Wspaniały dramat w 3 częściach, odegrany przez najlepszych rosyjskich artystów z udziałem słynnej
p. SMIRNOWEJ i nadwornej art. p. JURJEWA z teatrów Maryjskiego i Aleksandryjskiego w Petersburgu.
!!!WAMPUKI!!! nadzwyczajnie wesoła farsa
w 2 wielkich częściach w
wyk. zagranicznych artyst
Dziennik Gaumont
(Ostatnie aktualności)
Ceny miejsc od 30 kop. do Rb. I.

!Ulepszone ELEMENTY!

„FABRYKA „DAR“
ELEMENTÓW „DAR“

właśc. **M. Karniewska i S. Karśnicki.**
w Łęczycy gub. Kaliskiej.

Fabryka wyrabia elementy mokre, suche i mokro-su-
che w zastosowaniu do dzwonek, telefonów, sygnalizacji
maszyn indukcyjnych i t. d.
Elementy zostały odznaczone na wystawach 1913 r. w Ne-
apolu medalem złotym i Grand Prix, w Wolmarze medalem
złotym, w Warszawie medalem srebrnym, w Akkermanie
medalem brązowym.

Skład Główny: Biuro sprzedaży na || Od 1/14 lipca zostanie otwarty kan-
Królestwo i Cesarstwo tor fabryczny
Warszawa Jerozolimskaa 25. || w Łodzi, Nowy-Rynek 3.

Ostrzeżenie.
Pasta do obuwia „Pomalin“ Stani-
sława Fiszera zawdzięczając tylko
swej bezsprzecznej dobroci, zapewni-
ła sobie duży zbyt zataczając coraz
szersze kręgi wśród ludności Kró-
lestwa i Cesarstwa. Takie powodzenie
„Pomalinu“ zachęciło pe-
wien odłam lu-
dzi z tej woli noszących bądź te same bądź
podobne nazwisko, do rozpowszechnienia w sprzedaży pasty do
obuwia z podobną nazwą jak naprz. „Pamolun“, „Pumalin“
„Romalin“ i t. p. oraz etykieta do złudzenia podobną do mojej.
Uprzejmie zatem proszę szanowną klientelę, pragnącą
otrzymać **„Pomalin“** o zwrócenie uwagi na ubo-
prawdziwy **„Pomalin“** cnie umieszczoną etykieta
zatwierdzoną przez departament handlu i przemysłu za
nr. 26919. Hurtownie i handele detaliczne ostrzegam przed roz-
powszechnieniem fałszyków, wprowadzających w błąd klientelę,
uprzedzając, że winnych ścigać będę sądownie i zarządzając będę
konfiskate towaru, jak to już uczyniłem w miesiącu Lutym w War-
szawie u **I. Anszyna, Nowolipki 33**, zaś w dniu 6/4 r. b. u **J.
Grünbauma, Kowolipie 43**, oraz w różnym czasie w
miastach prowincjonalnych.
Fabryka Przetworów **Stanisław Fiszera**
Chemicznych
w Warszawie, Eueka № 14 tel. № 570 r2558-6 1

„KRYTYKA“
Czasopismo polityczno - społeczne i artystyczno-literackie
wychodzące od piętnastu lat w Krakowie, od stycznia
1914 r. przeobraża się na **dwutygodnik.**
Programem „Krytyki“: samoistość i twórczość
narodu i jednostki: Szereg pisarzy (D-r Bol. Limanow-
ski, Wł. Studnicki, Dr. M. Sokolnicki, W. Feldman, Dr.
M. Kukiel, L. Wasilewski i inni), rozbiiera w „Kryty-
ce“ bieżące sprawy polityki i wojskowości polskiej,
gdy myśliciele (J. Wł. Dawid. Kaz. Bleszyński) oraz wy-
bitni artyści pióra torują drogę wysokiej kulturze du-
chowej. „Krytyka“ pragnie przekonywać czytelnika,
nie dogmatyzować, umieszcza tedy artykuły dyskusyj-
ne. Nadto w każdym zeszyte sprawozdania z ruchu
wychowawczego, z teatrów, nowości wydawniczych etc.
O Królestwie i Rosji umieszcza „Krytyka“ stale
obszerne artykuły krytyczne. Tem swoim stanowi-
skiem zajmuje „Krytyka“ w prasie odrębne stano-
wisko **ideowe.**
W roku 1913 umieszczało swe prace w „Kryty-
ce“ **około 100 pisarzy**, wśród których znajdujemy
talenty pierwszorzędne.
Jako dwutygodnik „Krytyka“ będzie mogła
spełnić swe zadanie w tempie żywszem i w sposób nie-
równie aktualniejszy.
Prenumerata „Krytyki“ wynosi rocznie 10 rb. 20 kop.
półrocznie 5 rb., 10 kop.
Adresować należy: Administracja „Krytyki“, Kraków,
ul. Staszica 5.

Doktor medycyny
LEYBERG
Krótką 5, tel. 26-50.
Choroby skóry weneryczne i mo-
czopłciowe 10-1, 6-8. W nie-
dziele i święta od 8-1. Dla Pań
4-6 oddzielna poczekalnia 10r

PANNA,
(zraelitka)
patent z ukończenia rządowe-
go gimnazjum, poszukuje w
inteligentnym domu kondycji.
Oferty uprasza się składać:
Łódź, główna poczta skrzynki
Nr. 429, pod lit. „B. N.“
Udzielam lekcji gry na

Cytrze
wiedeńskiej koncertowej. Za-
katna 80, m. 7. Wiadomość
od środy codziennie. 885-1
Dr. Rabinowicz
CHOROBY. GARDEŁA. NOSA
i USZU
3 Zielona 3.

- Dnia 27 marca zaginął chłopiec,
Władysław Frankiewicz; cieni-
no-blondyn, lat 12. Ktoby wiedział o
takowym, zechce zawiadomić ojca
Aleksandra Frankiewicza, Tomaszów
Rawski, Ul. Preczbiada № 327. 849-2
- Do sprzedania aniasser do ple-
ciokonnego elektrycznego motu-
ru zupełnie nowy Wiadomość: ul.
Konstantynowska № 18 na parter-
ze w oficylnie ostatnia sied.
- Do sprzedania pensjonat letni p.p.
Majewskich w Bendzelinie (1 i
pół wiorsty od Zakowice). Miesięcz-
nie 35 rubli. Informacje oraz zapi-
sy we wtorki, czwartki, soboty od
4-ej do 9-tej. Nowo-Spacerowa, 29.
853-4
- Fortepian krótki, sprzedaje. Lom-
bard Pasaż-Maiera № 11. 854-3
- Gabinet dentystyczny w Często-
chowie z wyrobioną klientelą
do sprzedania od 1 lipca z powodu
wyjazdu Wiadomość: u D-ra Elias-
sahna Południowa 7 893-4
- Gramofon koncertowy, 15 płyt,
maszynę prawie nową pięknie
szyjącą sprzedam za bezcen. Sena-
torska 15 m. 67. 891-1
- Meble: szafy, łóżka z materacami,
stół, krzesła, otomanę, kredens
salonowy, garnitur. Skwerowa 5 m. 9.
879-2
- Mleczarnia z obiadem do sprze-
dania. Ogrodowa 16 naprze-
ciwko fabryki Poznańskiego. 812-3
- Prośby sprawy karne, apelacje,
kasacje, kontrakty, korespondencje
różnego rodzaju do Instytucji Rząd-
owych i prywatnych. Dawid Maków.
Widzewska 36
- Potrzebny chłopiec do roznosze-
nia gazet z kaucją rb. 5. Wia-
domość: w „Kurjerze“ Zachodnia 37.
862-3
- Przybiłkai się pies owczarski; sza-
ry. Odebrać można za zwrotem
kosztów. Piotrkowska 40 865-3
- Sprzedam 2 place na Włodzimier-
skiej, róg Żelaznej. Grand-Hotel
№ 402 861-3
- Piękne letnie mieszkania we wsi
Różyce, stacja Zakowice. Wia-
domość: w adm. „N. Kurjera Łódz-
kiego“ 881-3
- Starszy felczer W. Maciejewski
wykonywa wszystkie czynności
felcerskie o każdej porze. Łagiew-
nicka № 29, pierwsze piętro, (Rynek
Bałucki) 888-3
- Tanio i szybko sprowadzam no-
we paszporty, przesyłam żony
do mężów, piszę wszelkie prośby,
apelacje, w niedziele i codziennie
2-10 wieczorem. Zakątna 78, prawa
oficyjna I. Biuralista katolik. 795-2
- Zaginął buldog, ze srebną obrozą,
maści szarej. Odprowadzić za
wynagrodzeniem. Pańska 1 m. 19.
872-2
- Zaginął paszport, wydany z magi-
stratu m. Łęczycy, gub. kal-
skiej, na imię Jakóba Szwalcera.
876-3
- Zaginął paszport, wydany z IV-go
uczastku m. Warszawy na imię
Jakóba Danziger. 889-1

PODANIA
o przyjęcie do Męskiego Prywatnego Seminarjum
dla nauczycieli ludowych w Ursynowie.
wraz z dokumentami (świadectwo szkoły, metryka, świadectwo po-
wrotnego szczepienia (copy piśmienne zobowiązanie rodziców do
regularnego wnoszenia opłaty szkolnej), zaświadczenie 2-ch osób
wiarogodnych co do moralnego prowadzenia się kandydata i krótki
(własny życiorys) należy nadsyłać przed 15 maja r. b. pod adre-
sem: Warszawa, skrzynka pocztowa № 377.
Kandydaci na kurs I (w wieku od lat 15-17) i na kurs II
(od 16-18) winni stawić się na egzamin w Ursynowie 2 czerwca
r. b. o godz. 8 wiecz. Kancelaria Seminarjum wysyła na każde
żądanie program i warunki przyjęcia 0-0

W Pensjonacie Koniowej Dr. Franciszek Koziokiewicz
w Adalmówku (senior)
mieszka obecnie na ul. **Prze-
jazd 8**, front, I piętr. Tel. 17-14
Godziny przyjęcia od 9 i pół do 11 ra-
no i od 6-8 wiecz

Ważne dla Pań!

Niniejszem mamy zaszczyt podać do wiadomości Szanownych Klientek, iż napływ coraz liczniejszych zamówień z Łodzi i okolicy skłonił nas do założenia w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej № 90,

Filji Warszawskiej Fabryki Gorsetów i Patentowanych Antigorsetów „Hygieny“.

Fabryka nasza, egzystująca od roku 1894, wielokrotnie nagradzana była na wystawach medalami złotymi i srebrnymi i zaszczykana licznymi dowodami uznania. Wyroby nasze odznaczają się trwałością materiałów, wykwintnym krojem oraz dokładnym wykończeniem. Tysiące listów dziękczynnych, jakie otrzymujemy stale od Klientek naszych, świadczą najwymowniej, iż potrafimy zadowolnić najwybredniejsze wymagania. Nasz magazyn Łódzki zaopatrzonej został w wielki wybór najświeższych fasonów gorsetów, wzorowanych na najnowszych paryskich i brukselskich modelach; także w patentowane antigorsety, pasy brzuszne i higieniczne napiersniki i t. p. Ceny fabryczne — stałe. W wszelkie zamówienia, udzielenie naszej filji Łódzkiej, wykonywane zostają w fabryce naszej w Warszawie w przeciągu 24 godzin.

Przeciw Rzeżączce (Tryprowi) najnowszy środek „SALO“ „PICZILIN“

Działa szybko i stanowczo i według zaświadczeń lekarzy, uważany jest za środek racjonalny. Sposób użycia dołącza się. Prawdziwy tylko w metalow. pudełku po 1 rb. i po 1 rb. 80 kop.

Działa skutecznie tak w wypadkach ostrych jak i chronicznych i w niedługim czasie usuwa najuporczywszą ciecz.

Skład: Petersburg, ul. Razjezda № 7, apteka B. Konhejma. Jest we wszystkich aptekach. r2017—17

Jedyna rozrywka na zbliżające się święta!

Żądajcie we wszystkich składach muzycznych płyty gramofonowe tylko zjednoczonych fabryk „Syrena-Record“, „Stella-Record“ Kos. Akc. T-wo Gramofonów „Odeon“ i „Melodja“ kolosalny repertuar świąteczny, oraz ostatnie nowości stale się dopelnia. Katalogi gratis!

Zjednoczone fabryki płyt gramofonowych CENTRALNE BIURO

T-wo Br. M. i W. ISSERLIN, Warszawa, Królewska Nr. 16. r2475—8—1

Tow. Akc. **A. Rallet i S-ka** MOSKWA

ODDZIAŁ w Warszawie, KROLEWSKA 35.

POLECA:

Mydło jajeczno-glicerynowe w wyborowym gatunku.

Cena kawalka 20, 15 i 10 kop. 2447—2

Młode Matki

nie potrafią już obchodzić się bez pudru **Bébé Szofmana**, gdyż używanie tej przysypki uwalnia je od wielu kłopotów przy pielęgnowaniu ich latorośli **Puder Bébé Szofmana** cieszy się uznaniem wielu wybitnych lekarzy, którzy stosują go stale w wypadkach swędzenia skóry, odparzeń, starć i t. p. Do nabycia we wszystkich aptekach składach aptecznych. **Uwaga!** Wystrzegaj się bezwartościowych naśladownictw i żądać jedynie prawdziwego Pudru Bébé w oryginalnym opakowaniu z podpisem wynalazcy Sz. Hofmana. r2163—29—1

P. RAJNER

zdobyły znane powszechnie ang. patentowane **Gumki do obcasów „Dermatine“** z marką ochronną przedstawiające głowy „Psa i Kota” albo w uznaniu zostały za najlepsze i najpraktyczniejsze. **UWAGA!** Z powodu pojawienia się lichych halsyfikatów rażąco podobnych do gumek „DERMATINE” należy przy kupnie zwracać na znajdującą się na odwrotnej stronie gumki markę ochronną głowy „Psa i Kota”. Wyłączny przedstawiciel **P. RAJNER**, Warszawa ul. Stulewska 4 Tel. 87-51. Sprzedaż hurtowa w Łodzi: **Ch. Men Growski** ul. Podrzeczna Nr. 15 w Warszawie. **F. R. Kotowicz**, ul. Kopernika Nr. 28, tel 191-17.

Kąpiele morskie Libawa Kurlandya.

Otwarte morze, silna fala, klimat umiarkowany. Kąpiele słoneczne i powietrzne. Sezon od 1/14 czerwca do 1/14 września. Nowy zakład wodoleczniczy, otwarty cały rok. Oddziały: wodoleczniczy, światoleczniczy i t. d. Leczenie podług wszelkich systemów. Opisy ilustrowane i wszelkie wiadomości na żądanie bezpłatnie. Skrofuly, rachitis, początki suchoty, neurastenja, niewrażajca, cierpienia narządów trawienia i t. p. r2380—6

Tłomaczenia Polski, rosyjski, niemiecki, francuski, angielski. Praca techniczna powierza się fachowcom.

REKLAMY I PROPAGANDY. Rzeczowe porady w kwestjach reklamowo-technicznych, redagowanie ogłoszeń gazetowych, prospektów, cyrkularzy i t. p. Wyraźne pismo na maszynie. Ceny umiarkowane. Dyskrecja ścisła.

2138—15

Biuro „Atar” **Alfred Toegel i Alfred Remus**, ul. Piotrkowska Nr. 87.

ŻĄDajcie BEZWARUNKOWO **AMERYKAŃSKIEJ OWSIANKI** **HERCULO** ГЕРКУЛЬСКО

W PUDEŁKACH L. TYLKO WOWOZAS OTRZYMACIE NAJLEPSZĄ W ŚWIECIE OWSIANKĘ. Wystrzegaj się podrabiałek szkodliwych dla zdrowia!!!

W najlepszej i najspokojniejszej części miasta ZITTA położona **Pańska Willa** z pięknie urządzonego ogrodem i rawajeczka, 14 pokojów kuchnie, ze wszystkimi wygodami, kąpielą, dużymi strychami, piwnicznymi pomieszczeniami i t. p. jest **natychmiast do sprzedania w cenie wartości**. Blizsze wiadomości udziela **ARCHITEKT HEINR. ZIEGER, ZITTAU**, (Via Niemcy).

W sklepach detalicznych firmy **Karol Göppert** w Łodzi ul. Piotrkowska № 11, 71, 145 znajduje się stale na składzie bogaty wybór: **kapeluszy welurowych czarnych i kolorowych**, **czapek podróżnych** w najgustowniejszych melanzach, **sztucznych i miękkich kapeluszy** w najmodniejszych fasonach, **czapek sportowych** na wiosnę, **szapoklaków i cylindrów.** 2397—6

Nauczyciel udziela korepetycji, oraz przysposabia na różne świadectwa **Piotrkowska 117 m. 17** zastać można od 5 do 8 wiecz.

Stanisław Koszutski adwokat przysięgły z Warszawy otworzył kancelarję w Łodzi; sprawy cywilne, handlowe, kryminalne. Hotel Victoria № 415 przyjmuje od 5—8 wieczorem. r2456—110

Tel. 35-80. **E. FUKS** Tel. 35-80.

Gabinet Dentystyczny Łódź, Benedykta 2 (do m. p. Rozenblatt) **Były główny asystent nadwornego lekarza dentysty Engla w Berlinie.**

Po dziesięcioletniej praktyce zagranicą (Berlin, Londyn, N. Jork, Filadelfia) osiedlił się w naszym mieście. **Bezbolesne traktowanie zębów**, podług specjalnych metod i przy zastosowaniu specjalnych aparatów. **Wyjęcie zębów za pomocą aparatu gazowego bez najmniejszego bólu** Złote porcelano e piombly. Sztuczne zęby z podniebieniem i bez (ze złota i porcelany.) **Porcelanowe korony i mosty. Prostowanie krzywych zębów i wysuniętej szczęki** przy pomocy specjalnych regulatorów. **Umacnianie luźnych zębów** promieniami Roentgena. Leczenie zapuszczonych chorób zębów i jamy ustnej **specjalnymi promieniami** (elektrycznymi ultravioletowymi i inne). Leczenie **złamanych szczęk** i dorabianie brakujących części twarzy (sztuczne nosy, uszy, wargi, miękkie podniebienia i t. p.)

Lecznica dla przychodzących chorych

ul. Zachodnia № 52 przy ul. Zawadzkiej; (wejście i od Piotrkowskiej № 17) tel. 35-58

Lekarze ordynujący	Specjalność	Dnie przyjęcia w lecznicy	Godziny
Dr. Altenberger O.	ch. gardła, nosa i uszu	poniedziałek, środa, sobota	9-10
Dr. Artyfikiewicz C.	ch. kobiece i akuszerja	wtorek, czwartek, piątek	3-4
Dr. Bernard W.	ch. weneryczne i moczopię.	codziennie prócz wtorku i piątku	2-3
Dr. Brabander T.	ch. kobiece i akuszerja	poniedziałek, środa, piątek	1-2
Dr. Brzozowski K.	ch. kobiece i akuszerja	wtorek, czwartek, sobota	7 ^{1/2} -8 ^{1/2} , w
Dr. Czaplicki B.	ch. gardła, nosa i uszu	wtorek i piątek	12-1
Dr. Dutkiewicz W.	ch. weneryczne i skórne	poniedziałek, środa, piątek	7-8
Dr. Dunin-Wasowicz	ch. dzieci wewnętrzne	wtorek i piątek	2-3
Dr. Garliński W.	ch. oczu	poniedziałek, środa, sobota	10-11
Dr. Gloger R.	ch. kobiece i akuszerja	wtorek, czwartek, sobota	1-2
Dr. Goldberg H.	chirurgja	poniedziałek, środa, piątek	7 ^{1/2} -8 ^{1/2} , w
Dr. Goldenberg A.	ch. kobiece	wtorek, czwartek, piątek	10-11
Dr. Gromski	ch. dzieci	poniedziałek, środa, sobota	3-4
Dr. Gundlach	ch. wewnętrzne i dzieci	poniedziałek, czwartek, sobota	9-10 r.
Dr. Jasiński E.	chirurgja i kobiece	wtorek, czwartek, sobota	3-4
Dr. Jokiel J.	ch. wewnętrzne i dzieci	poniedziałek, środa, piątek	9-10
Dr. Lewinson St.	ch. wewnętrzne	poniedziałek, środa, piątek	7-8 w.
Dr. Lipiński Klem.	ch. wewnętrzne i dzieci	poniedziałek, środa, piątek	4-5
Dr. Libiszowski E.	ch. wewnętrzne i dzieci	poniedziałek, czwartek, sobota	8-9
Dr. Łuczycy B.	ch. nerwowe	codziennie	1-2
Dr. Ługowski Z.	ch. kobiece i akuszerja	codziennie	12-1
Dr. Marks M.	ch. kobiece i chirurgja	poniedziałek, środa, piątek	7-8
Dr. Michalski J.	ch. oczu	środa i sobota	10-11
Dr. Michalski Ł.	ch. kobiece i akuszerja	poniedziałek, środa, piątek	7-8
Dr. Mittelstaedt E.	ch. wewnętrzne i nerwowe	poniedziałek, środa, piątek	7-8
Dr. Olszewski L.	ch. wewn., żołądka i kiszek	poniedziałek, środa, piątek	10-11
Dr. Osiecki T.	ch. wewnętrzne płuc i serca	poniedziałek, środa, piątek	10-11
Dr. Dosiewicz J.	ch. wewnętrzne i dzieci	poniedziałek, środa, piątek	7-8
Dr. Rueger H.	ch. wewnętrzne i dzieci	poniedziałek, środa, piątek	10-11
Dr. Sadowski H.	ch. wewn., żołądka i kiszek	poniedziałek, środa, piątek	7-8
Dr. Skusiewicz F.	ch. weneryczne i skórne	poniedziałek, środa, piątek	10-11
Dr. Sonenberg E.	ch. weneryczne i skórne	poniedziałek, środa, piątek, niedziela	10-11
Dr. Tomaszewski A.	chirurgja i ortopedia	wtorek, czwartek, sobota	7-8
Dr. Watten I.	chirurgja	wtorek i czwartek	7-8
		poniedz., wtorek, czwartek, piątek	1-2
		środa i sobota	5-6
		codziennie prócz niedziel	10-11
		środa i sobota	1-2
		codziennie	11-12
		poniedziałek i czwartek	6-7
		codziennie prócz niedziel	3-4
		niedziela, poniedz., czwartek, sobota	12-1
		wtorek i piątek	4-6
		poniedziałek	10-11
		codziennie prócz niedziel	2-3
		niedziela	3-4
		środa	6-7
		sobota	7-8
		codziennie	11-12
		poniedziałek, wtorek, sobota	6-7
		codziennie prócz niedziel	9-10
		wtorek, czwartek, sobota, niedziela	12-1
		poniedziałek, środa, piątek	7 ^{1/2} -8 ^{1/2} , w
		poniedziałek, środa, piątek, niedziela	10-11
		wtorek, czwartek, sobota	7 ^{1/2} -8 ^{1/2} , w
		wtorek i czwartek	9-10
		piątek	5-6

DZURY NOCNE, ANALIZY, SZCZEPLENIE OSPY, BADANIE MAMEK. CENA ZA PORADĘ 50 KOP.

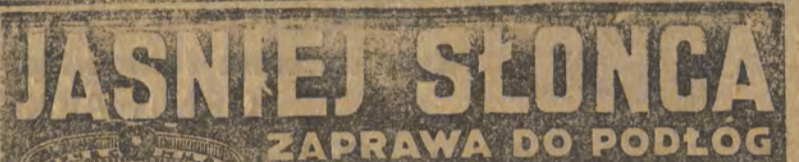
WIELKI WYBOR najmodniejszych

„Zurnali“ i form, oraz manekinów
NAJTANIEJ u „LEVITANUSA”
KONSTANTYNOWSKA 12. 2877-12

Lekarz Dentysta **D. Sperling**

Ul. Zawadzka № 23.

b. Asystent Instytutu Lekarsko-dent. Moellera w Berlinie
Spec. Chirurgja jamy ustnej Orthodontja — Protetyka. Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym. Przyjmuje od 10-2 rano i od 4-8 wiecz. w Niedziele od 10-12 1283-0

nadaje piękny i długotrwały połysk. W celu wyrugowania z lamdu litych talsyfikato-fabryka obecnie plombuje każde pudełko. Za dać tylko z plombą z napisem „Jasnej Słońca“! Sprzedaż w składach aptecznych i sklepach farb. Przedstawiciel **D. Marcus, Łódź** r2430-0
Piotrkowska 115, tel. 21-79,

Towarzystwo „FORNARINA”

poleca:
„Fleurs d'Amour”
wodę kwiatową
mydło i perfumy
o delikatnym i trwałym
zapachu. r2409-10

Stacja klimatyczna **Inowłódz nad rz. Pilicą**
Letni mieszkania umeblowane

w lasach Spalskich — lekarz apteka, restauracja — dwa pensjonaty, poczta, telegraf na miejscu, fortepian, czytelnia lawn-tennis kąpiele ciepłe i rzeźne. Pięć pociągów do Tomaszowa — sześć, w powrotnej drodze. Szosa do samego miejsca — lando, powozy, omnibus. Wiadomość: Adw. przys. Birenweilg, Zielenia 1. m. 3-6 pp tel. 12-18. 684-3

Perfumerja

Zofji Gószczyńskiej

poleca na nadchodzące święta wyroby perfumeryjne i kosmetyczne w dużym wyborze.

DŁUGA 25.

KURSY HANDLOWE

pod kierunkiem

STANISŁAWA LIPINSKIEGO

Piotrkowska 157, telefon 858

Kurs letni wykładów buchalterji i arytmetyki handlowej.

Początek wykładów 16 Maja, koniec 15 Września r. b. Wykłady odbywać się będą w poniedziałki środy i czwartki od 8-ej do 10 wiecz. Opłata za całkowity kurs wynosi Rb. 40. Zapisy przyjmuje kancelarja Kursów codziennie, prócz sobót i niedziel od 7-ej do 9-ej wieczorem r2466-10

! NA ŚWIĘTA!

PATHEFONY

są najlepszą i najpożyteczniejszą rozrywką

i grają bez igieł głośno i nadzwyczaj wyraźnie.

Wielki wybór płyt świątecznych, operowych, operetkowych i t. d. Najnowsze modele aparatów z tubami i bez tub. Sprzedaż na raty na warunkach bardzo dogodnych tylko

w **Specjalnym Składzie Pathefonów**

Łódź, Piotrkowska 118, tel. 19-09.

I-sze piętro.

Cenniki i repertuary żądać darmo.

r2504-4-1

Utraconą młodość

wskutek przedwczesnego osiwienia może każdy najskuteczniej uzyskać **momentalnie** lub **stopniowo** za pomocą wszechświatowo znanego i nieszkodliwego płynu „Kascha“ (Kasia)

Królowa farba do włosów

w cenie R. 1.50; i 2.70 i 2.50 za pudełko.

Żądać we wszystkich aptekach, składach aptecznych i perfumeriach. Próbną farbowania dla pań **bezpłatnie** w damskim salonie fryzjerskim **Anny Neumann,** Tele on 16-20.

Stróż

domowy z dobrymi świadectwami poszukiwany. Wiadomość: Andrzeja № 15, u zegar mistrza Kolskiego. 3

Góra żwirowa

około 15 morgów obszaru, przy stacji R. Kieiny, zawierająca żwir mielszy i grubszy zdalny do wszelkich wyrobów żwirowo-cementowych i na nasypp kolejowe do sprzedania. Wiadomość u Michała Kika, wieś i poczta „Okieiny, gub. piotrkowskiej. 3

„Gaza”

róg Piotrkowskiej i Główniej.

Wielki niebывały sensacyjny światowy program na niedzielę i poniedziałek.

Nowość! Sensacja! Nowość! Szajka Zuchwalców „Czerwony Klub”

Wstrząsający dramat w 4-ch częściach.
Zamach na skarb rodzinny. Zdumiewająca przebiegłość. Straszna walka na dnie morza.

Leś chinczykiem | Nad Koszarowa niebieska myszka
(wyjątkowo wesoła komedia). | p ogram: niebyła we- Smiejcie się na zdrowie
sola farsa. III-serja

Grabiciele Nat-Pinkertam
Od wtorku zupełnie nowy niebывały sensacyjny program między innymi wielka tragedia w 4-ch częściach

Warsztaty Tkackie

i pomocnicze do wyrobu wstążek tanio do sprzedania. Towarzystwo Akcyjne S. Czamański, Łódź, Przejazd № 6. 866-3

Pierwsza Chrześcijańska Spółka

skupuje i sprzedaje używaną garderobę męską po cenach możliwie niskich, jak również na miejscu zakład krawiecki
Ulica Główna Nr. 32.

Benzynoform

jest obecnie najlepszym środkiem do wywabiania plam, zastępującym

Benzynę

służy do oczyszczenia wszelkiego rodzaju towarów. rękawiczek, dywanów, podłóg etc. jest przede wszystkim

który

nie powinien brakować w żadnym gospodarstwie.

Nie

trzeba chronić go przed światłem i ogniem, gdyż wogóle się

nie pali.

Dostać można u:

- M. Kasperkiewicz Złotowska 64, róg Aleksandrowskiej
- Swiderskiego & Dyla, Średnia 29/Widzewska
- M. Janickiej Konstantynowska 10.
- A. Torna Andrzejka 43 i Piotrkowska 191.
- C. Heine Przejazd, róg Targowej.
- A. Dietla Piotrkowska 163.
- K. Celicha Główna 52.
- B. Jentysa Widzewska 146.
- I. Neumana Górny Rynek 5. 2535-8

MYDŁO BORNOTYMOŁOWE DRA LENBERGA

JEST NAJLEPSZE; NAJZDROWSZE DLA DZIECI; DOROSŁYCH. CZYNI CERĘ BIAŁĄ; DELIKATNĄ. CENA 50 KOP.; 30 KOP.

PO UMYCIU SPRAWIA SEN PRZYJEMNY I POKRZEPIAJĄCY

Ządać wszędzie.

Tanio, dobrze a nawet bez pieniędzy!

Powszechnie znana firma Sprzedaje na sezon 1914 roku nowe typy rowerów.

Triumph, Raleigh, Rudge-Withwort i ORMONDE po niebывale przystępnych cenach, a także na warunkach rozplaty do 30 miesięcy, począwszy od rb. 3. 50 kop. miesięcznie: Ceny got. od rb. 75.

Największy dom Automobillowo-Bowerowy „The New Maisin-Ormonde” Oddział w Łodzi Spacerowa Nr. 43. Cenniki bogato ilustrowane. bezpłatnie. W niedzielę i święta magazyn otwarty od 9 r. — 5 p. p.

W SZKIEŁKACH ZNANY
rem KAZIMI
METAMORFOZA

IZOYNIĘ UZNANY PRZEZ KOBIETY CAŁEGO ŚWIATA. MEZAPRZECZENIE RADYKALNE USUWA Piel, węgry, plamy, ogorzeliżną, zmarszczki i inne braki cary.

Czy doprawdy?
Pani jeszcze nieżywała kremu tak bardzo rozpowszechnionego na całej kuli ziemskiej z niezawodnym rezultatem. Wydatek niezauważalny, a korzyść wielka. Wszelkie plagi opalenizna, plamy, przysusze, węgry i liszaje natychmiast bezpowrotnie znikają. Dla uniknięcia naśladownictwa sprzedaż tylko w składach aptecznych na **Nawrot № 54, i Konstantynowska № 75.**
Cena za słoik 50 kop., mocniejszy 75 kop.

Potrzebni Szewcy

do nowoutwierającego się **magazynu obuwia**, robota stała, ceny wyższe. Adres: ul. Piotrkowska № 165 Magazyn Obuwia. 2528-8

GABINET Leczniczo-kosmetyczny

Usuwanie brodawek, węgry, piegów etc. Poprawa kształtów, zabieg pielęgnacyjny aparatami elektrycznymi najnowszej konstrukcji. Specjalność regeneracja i trwałe rekoloryzacja siwych włosów bez użycia farby.
(Dyplom Akademii naukowego kosmetycznej w Paryżu).
CEGIELNIANA № 4 tel. 8-42
Przyjmuje 11-2 od 4 do 7. wiecz.
Tylko dla Pań! 1602-0
Doktorowa Frydowa

5 KOPIEJEK
za flaszkę wody kolońskiej na dyngus w składzie aptecznym. Zawadzka № 10. 887-1

Dr. Med. **A. Margolis JUNIOR**
Zielona 6. Tel. 6-13.
Choroby żołądka i kiszek.
przyjmuje od 9-11 rano i od 4-7 po poł. 21-5305

Lekarz dentysta **A. Cenżar**
mieszka obecnie ul. Piotrkowska 82. Telef. 27-87.

Dr. S. LINECKI
Choroby wewnętrzne i nerwowe spec.
(se ca, płuc i przemiany materji)
WOLCZANSKA 2, róg Zawadzkiej.
Godz. przyjęć: 3-7 wiecz.

Lecznica **Dr. A. Steinberg**
Benedykta № 3 telefon 22-52
Oddziały: Ortopedyczny, Roentgenologiczny, Światło-leczniczy i elektryczny.
Skrzywienia kręgosłupa, choroby kości, mięśni, choroby nerwowe etc.
Godziny przyjęć 10-12 i od 4-6

Dentysta **S. Rakiszski**
mieszka obecnie: ul. Zielona 6 dom W-nego Auerbacha. Tel. 16-85 2302-20

Dr. Feliks Skusiewicz **Andrzeja 13.**
Choroby skórne, weneryczne, moczopciowe.
Przyjmuje: od 9¹/₂ — 11 g. rano 5 — 8 g. popoł. W niedziele święta od 9¹/₂ — 12 g. ran
Telef. 20-20.

Dr. L. Prybalski **powrócił.**
POŁUDNIOWA 2. Tel. 13-59
Choroby skórne, włosów, (kosmetyka lekarska) weneryczne, moczopciowe niemocy piciowej. Leczenie syphilisu Salvarsanem „Erllich-Hata „606 914” wśródzynie. Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym
Przyjmuje: chorych od 8-1 rano i od 4-9 po poł. panie od 5-6 po poł. Dla pań osobna poczekalnia

D-r. Med. **K. Lipiński**
ZGIERSKA 54, tel. 25-16.
Choroby dzieci i wewnętrzne. Przyjmuje od 9-11 r. i od 3-5 po poł.

Dr. L. Klaczkin
Konstantynowska II.
Syphilis, skórna, weneryczne choroby dróg moczowych.
Przyjmuje od 3-1 rano i od 5-5 wiecz. Dla pań od 4-2 po południu

Dr. B. Rejt
ŚREDNIA № 5. Tel. 33-79
Sp. choroby skórne, włosów, weneryczne, moczopciowe i kosmetyka lekarska. Leczenie syphilisu Salvarsanem Ehrlich-Hata „606” i „914” (wśródzynie). Leczenie elektrycznością (elektroliza) (usuwanie szpecących włosów) i oświetlenie kanału (uretroskopia). Godziny przyjęć od 1¹/₂ do 12¹/₂, i od 5-ej do 8-ej wieca w niedziele od 10-ej do 2-ej po po Dla W Pań: osobna poczekalnia.

Doktor **W. OUTKIEWICZ**
Choroby skórne i weneryczne przeprowadził się, mieszka obecnie **Nawrot Nr. 1.**
9-12 r. i 5-8 pp. Panie od 4-6 pp

Dr. med. **W. KOTZIN**
ul. Piotrkowska № 71.
Choroby serca i płuc
przyjmuje od 10-11 po poł. od 4-6 Telefonu nr. 21-19.

Doktor **Eugenja KERER-GERSZUN**
Choroby kobiece
Przyjmuje od 9-11 rano i od 3-6 pp w Niedziele do 12-ej przed połud. PIOTRKOWSKA 121; telef. 18-07. 1510-0

D-r. **Nelman**
przeprowadził się
na ul. PIOTRKOWSKA № 68.
Choroby uszu, nosa i gardła. Przyjmuje od 10-12 i od 5-7 po połud. Telefon 16-00. 258-0

Dr. S. Sznitkin
Średnia № 3.
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych (stos. 606) i kosmetyki lekarskiej (włosy, twarz etc.)
Przyjmuje od 8 i pół do 11 i pół rano 1¹/₂ do 9 wiecz.

Doktor med. **Bolesław Kon**
powrócił.
Choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne
ul. Piotrkowska 56.
Nr. telefonu 32-62.
Przyjmuje do 11 rano i 4-7 po po

Tylko w Niedziele i Poniedziałek
Wielki świąteczny program !!!

ODEON

Tylko w Niedziele i Poniedziałek
Wielki świąteczny program !!

PRZEKLETA WOJNA! niech będzie

Sensacyjny dramat wojenny w 4 wielkich aktach, wspaniale kolorowany.

1) Zaręczyny. 2) Wojenne objaśnienie. 3) Straszna śmierć. 4) Nieszczęśliwa narzeczona.

Imponujące sceny. Artylerja w bitwie. Ataki kawalerji. Zaginięcie powietrznej floty. Zaginięcie wsi przez eksplozję rzuconej bomby. Ataki infanterji na powietrzną flotę.

Suny stracił swą matzonkę || **Kronika Gaumont**

Arcyzabawna komedia.

Ostatnie wydarzenia.

Początek przedstawień o godz. 2. Ceny zwyczajne. Świetnie zgrany „Quintett“ muzyczny.

Tylko
w teatrze

CASINO

**Dwa wielkie arcydzieła
kinematograficzne!**

Tylko 2 dni, Niedziela i Poniedziałek!!!

„Trzy znaki

” Wybitny dramat detektywów,
w 4-ach aktach:

Znakomity detektyw Trautman i Hanni Weise
w głównych rolach.

1) Zaręczyny Lorda z tancerką. 2) Zaginiony
naszyjnik. 3) Chytra kobieta. 4) Detektyw
Trautman triumfuje.

Maks Linder (Król mimiki) w swej najnowszej arcywesołej komedji p. t.

„MAKS PROFESOREM TANGO”

DZIENNIK PATHE. Ostatnie nowości z dziedziny mody, literaty, sztuki i sportu.

Początek przedstawień o godz. 2. „ Ceny zwyczajne! „ Najlepsza muzyka w mieście!

Obrzymia oszczędność!

Obrzymia oszczędność!

MASŁO

roślinne „ALIMA“

do użytku stołowego i kuchennego

Codziennie świeże.

Do nabycia we wszystkich sklepach kolonialnych i spożywczych.

Wyłączna sprzedaż na Łódź i okolice Emil Hadrian Łódź, Mikotajewska № 100. Telefon 7-89

Obrzymia oszczędność!

Obrzymia oszczędność!

6. Nowomiejska 6.

**Konkurencja
Skład obuwia
A. i Rzeszkowskiego.**

Największy wybór męskiego, damskiego i dziecięcego obuwia, a także obuwia filcowego damskiego męskiego, oraz butów długich skórzanych z najlepszej skóry i filcowych, kaloszy petersburskich płytkich głębokich po cenach fabrycznych. r1767-50

6 Nowomiejska 6.

**Gabinet
dentystyczny Dr. med. Zacharow**

b. zarządzający i lektor szkoły dentystycznej. Specjalista chorób zębów jamy ustnej i sztucznych zębów. Wyjmowanie zębów bez bólu. Piotrkowska Nr. 79. Przyjmuje od 9 i pół — 2 i od 4-8.

Poszukuję

zarządu domem mogę złożyć 1500 na wyższą sumę poręczenia. Łaskawe oferty proszę składać pod lit. T. Ł. w Administracji niniejszego pisma. 4407-0-1

PRZECIWIW PIEGOM

Krem ks. Kneippa Aptekarza J. Hartmana

radycznie usuwa piegi, opaliny, wszelkie plamy, przysuszone wagi czerwoność skóry, a także wygładza zmarszczki. Żądać w aptekach, składach aptecznych i perfumeriach. Wystrzegać się falsyfikatów, gdyż prawdziwy tylko w słoikach z wypalonym napisem.

KREM KNEIPPA

Aptekarza J. Hartmana № 1359. Hurtowa sprzedaż apteka w Łodzi Miynarska 15. 1145-24

Choroby skórne, weneryczne i niemoc płciową

Dr. Lewkowiec

Leczenie trypra bez szparywania. Tel. 35-44

Przy syphilisie stosowanie prep. „603 i „914“ Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym.

Konstantynowska 12

obok teatru Selina.

od 9-1 i od 6-8. dla pań od 5-7 w niedziele od 9 do 3. Tel. 35-44

Dla Pań osobna poczekalnia.